

Nepriklausoma LIETUVA Independent Lithuania

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania. For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba.
Published by Lithuanian League of Canada.
Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Adresas: 3A — 4th Ave, Ville Lasalle, Montreal, P. Q. Canada.

Nr. 17 (160) KAINA 10 c.

MONTREAL, 1950 m. BALANDŽIO (APRIL) 27 d.

PRICE 10 c. X METAI

JEI NEUŽTEKS GERO NURODYMŲ — BUS PAVARTOTI IR GINKLA!

IŠ ANKSTO RYTINIO BERLYNO ŠAMOKSLININKUS ĮSPĖJO VAKARINIO BERLYNO TVARKYTOJAI

Karo pavojus ant žmonių užslenka, kaip juodas debesys. Dabar atsakingieji valstybės vyrai atvirai pradėjo kalbėti apie karą, kuris bręsta ne dienomis, bet valandomis. Dėl to JAV užsienio reikalų ministeris

Dean Achesonas balandžio 22 dieną rado reikalingą įspėti Amerikos visuomenę, kad SSRS elgesys sudaro realią grėsmę; Amerika pirmoji gali būti užpulta.

Daugelis jau faktų kalbą už to pavojaus rimtumą. Maskvos elgsena dėl nušauto JAV beginklio lėktuvo ir absoliutus nesivaržymas dėl metodų, kurie taikos netu nevertojami; oficialiosios JAV informacijos konstatavimas, kad JAV nota Sovietams buvo peržiūrėta ir užgirta ir Generalinio štabo, ir Prezidento, ir Senato užsienio reikalų komisijos, ir kad ji yra labai rimtai vertinamas dokumentas, kurį tačiau SSRS tikrai niekina; pagaliau Jungtinių Tautų gen. sekretoriaus Trygve Lie išvykimas į Europą ir Maskvą, — vis tai rodo, kad atmosfera tirštai pritvinkusi ir pavojus jai trūksti yra labai didelis. Dėlto JAV generalinių štabų viršininkas gen. Omar Bradley dabartinę tarpautinę padėtį lygina su 1913 metų padėtimi, kas reikštų mūsų lig karo, bet aviacijos štabo viršininkas gen. Vandenbergas mano, kad karas greičiausiai, jau neišvengiamas ir „gal, net visai arti“ („... more and more convinced that war is probably inevitable and perhaps imminent“). Ne veltui JAV senatas demonstratyviai atžymėjo visus rusų užmuštus ant Baltijos beginkliame lėktuve lakūnus.

Slaptos vakariečių žinios iš rytinio Berlyno taip pat rodo bręstančią konflikto grėsmę. Nežiūrint visokių švelninančių padėčių išsitarimų, yra patirama, kad vis dėlto komunistai Berlyne ruošia pasikėsinimo demonstracijas. Todėl

JAV komendantas Berlyne turėjo griežtai pareikšti, kad vakariečių Berlyne komunistams jokios demonstracijos nebus leistos. Ir jeigu nebus paklaudyta rimto įspėjimo, bus panaudoti šaunamieji ginklai, šautuvai, kulkosvaidžiai.

Tą patvirtino ir Achesono padėjėjas F. Dulles.

Ryšių su įsitępimu santykių Berlyno sektoriuje, vakarinės Vokietijos min. pirm. Adenaueris savo leidimą apsilankyti sostinėje, kur pasakė politinę kalbą.

Jis sulaužė okupuotojo krašto „tradiciją“ tylėti.

Pajutęs, kad tarptautinės at

mosfros spaudimas yra labai aukštas ir kad jam leista apsilankyti Berlyne ne dėl jo vyriausybės rado reikalingą pasakę, kad su juo sąjungininkai nesiskaito. Pareiškęs, kad be laisvos Vokietijos negali būti Europos, Adenaueris užtraukė „Deutschland ueber alles“. Tai buvo staigmena.

JAV jūrų laivyno štabo viršininko Shermano nuomonės, kad karo galima išvengti.

JAV jūrų laivyno štabo viršininko Shermano nuomonės, kad karo galima išvengti, jei gu „lipsime rusiamss ant piršto visur, kur tik jie jį kiš“. JAV maždaug ir laikomasi. Tai parodo susirūpinimas apsigynimu bei visa eilė pasirusimų. Nekalbant apie Atlanto Pakto vykdymą, JAV karo ministeris Johnsonas patikino savo gyventojus, kad JAV turi ir slaptų ginklų. Be to, JAV pradėta adidžiulė karo reikmenų gamyba: užsakyta 1.200 lėktuvų ir 112 karo laivų specialiai kovai su povandeninėmis valtimis.

Labai stipriai JAV kalbama apie karo pavojus. Ir Kanadoje, akip girdėt, yra duomenų, kurie pažymi, kad susirūpinimas apsigynimu įgauna konkrečias formas.

Toje kalbų apie karą virtinėje

JAV prezidento Trumano paskelbtą Tiesos Kampaniją ir komunizmo demaskavimą, apibūdinti tieji spaudai ir advokatams, papildė bendrą tarpautinės būsenos vaizdą.

O tas taip pat kalba apie grindinai išaiškinti plačiai greit bręstančius įvykius. JAV Amerikos visuomenė, kad SSRS komunizmas yra melas ir

ANTI-KOMUNISTINĖS INFORMACIJOS ŽENKLELIS

Lietuvių tremtinių draugija Waterbury išleido antikomunistinės informacijos ženklelį, kuris gaunamas: Lithuanian Society of Former DPs. P. O. Box 64, Waterbury, Conn, USA8 Už 1 dolerį siunčia 3 lapus po 54 ženklelius kiekviename. Visas pilnas Draugijos bus padalintas Lietuvos laisvinimo (Tautos Fondui) ir lietuvių kultūriniais reikais.

apgaulė, prieš kurią bus pastatyta tiesa ir melo demaskavimas. Trumanas JAV redaktoriams kalbėjo, kad Sovietų komunistiniai diktatoriai naudoja dar jokios diktatūros nevertotus melo ir apgaulės metodus — jie cenzūroja ne tik tai spaudą, bet ir žmogaus mintis, mokslo ir meną. Jie eina dar toliau, nes varo melagingą propagandą.

Trumanas pareiškė, kad tiesa ir laisvė yra natūralūs žmogaus siekliai, kurie todėl neabejotinai laimės. Tas pačias mintis Achesonas taip išreiškė: barbarizmas jau daug kartų grąsino ir kėsinosi į laisvę, kultūrą ir civilizaciją, bet niekuomet nelaimėjo. Taip bus ir dabar.

Trumanas savo mintis JAV advokatams taip reziumavo: 1) reikia stiprinti apsigynimą ir pasirėšimą; 2) Reikia efektyviai tobulinti demokratinę santvarką, kad darbo žmonės tiesiogiai įsitikintų jos pranašumu prieš diktatūrą; reikia demaskuoti tą melą, kurį smurtiškai skleidžia sovietų diktatūra.

Žodžiu, praėjusi savaitė atnešė nepaprastai didelį tarptautinį įsitępimą, kuris greisia dideliais karo pavojais. Nie kas netiki, kad Trygve Lie mįsija ką nors galėtų duoti konkretaus. Ypač, kad JAV ir SSRS santykiai teik surizgo, jog ne viena valstybė negali trauktis atgal.

balo vamzdžių Saudi Arabijoje, kas kelia rimtą susirūpinimą savininkų tarpe.

Kariškos žinios. JAV gynybos ministerija paruošė projektus, kad pakeistų asmenis kituose miestuose, jeigu atominė bomba nušluotų Vašingtoną. Svarbūs dokumentai yra mikrofilmuoti ir padėti saugiose vietose.

JAV aviacija nustojo vilties gauti pakankamai pinigų įkurti oro pajėgų akademiją.

Pentagone sėdįs slaptas armijos trijų pulkininkų smegenų trestas sukelktinai planuoja ateities strategiją ne būsimiems metams... bet penkiems ar dešimčiai metų pirma.

Bėga pro geležinę sieną. Ne seniai lėktuvais iš Čekoslovakijos pabėgę čekai tvirtina, kad 20% gyventojų klauso „Voice of America“, BBC arba Vatikano radiją. Manoma, kad bėglių skaičius iš Čekoslovakijos šių metų pavasarį kas mėnesį sieks iki 2000 asmenų. Tik neaišku, kas jais rūpinsis, nes 1951 metais kovo mėn. RO baigs darbą.

Laukiama naujų riausių Prancūzijoje. Prancūzijoje laukiama naujų prievartos ir jėgos veiksmų iš komunistų partijos pusės, kaip to reikalauja Kominformas ir ką švenčiai vykdo kompartija. Tačiau, komunistai privaičiai nusiskundžia, kad ši taktika galinti sugrauti Prancūzijos komunistus.

Aviacijos naujienos. Oro Pajėgų Koordinavimo Komitetas pasiūlė biudžeto komisijai paskirti 12.500.000 penkmečio programą, kad būtų išvystyta sprausminių transporto lėktuvų gamyba. Šios lėšos galinčios padengti tik pirmųjų prototipų išlaidas. Didžiosios lėktuvų statybos bendrovės, turinčios sprausminių transportavimų projektus, bet neturinčios pinigų bandymams ir konstrukcijai.

Žemyno kariuomenė ir oro jėgos karštai kovoja, kuri iš jų išvystys tolimų distancijų (ligi 1600 km) ir transokeaninių (ligi 8000 km) vadovaujančių sprogstamųjų raketų gamybą.

Po to, kai sudegė „Skraidantis sparnas“, vienintelis Northrop YB-49 bandomasis modelis, šių 8-ųjų sprausminių motorų lėktuvų ateitis yra gana miglota.

Br. Aušrotas.

Pareikštas pageidavimas Vokietijoje pasilikusius lietuvių patalpinti į vieną ar dvi atskiras stovyklas. Tas palengvintų jų globojimą ir pagalbos teikimą. Tuo reikalu vedamos derybos su IRO vado vybe.

Politinis veidrodis

(Pro naujausią Newsweek periskopą)

Protestas Maskvai. JAV užsienio reikalų min. Achesonas rimtai svarsto išteikti Rusijai formalų protestą dėl Rytų Vokietijos apginklavimo. Protestas jau parengtas su nepasiskelbtais faktais, kaip sovietai parengė Rytų Vokietijos policiją su visais armijos pažymiais, net artilerijos apmokymu. Rusija kaltinama pažeidusi Jaltos ir Potsdamo sutartis, draudžiančias Vokietijos apginklavimą. Kai kurie patarėjai tam priešinas, nurodydami, kad protestas nepadės nieko, jeigu nėra jėgos priversti jį vykdyti. Kiti tam pritaria, manydami, kad tai yra gera propagandinė medžiaga.

Artėja atominių lėktuvų am-

žius. JAV vyriausybė tydomis skuba įgyvendinti slapčiausius projektus, kad atominę energiją pakinkytų lėktuvams varyti. Į žymiasias Oak Ridge Tenn. įmones buvo nusiųsta daugiau pinigų ir šviežių smegenų. Šioje srityje dirba dešimt žymių firmų su garsiais atominės energijos mokslininkais. Pagrindinę kliūtį sudaro nenormaliai sunkus atominis variklis ir milžiniška jo gaminama kaitra. Nors projektas yra žymiai pažengęs pirmyn, bet dėl kariškos reikšmės slaptumo negali būti paskelbtas viešumai.

Trygve Lie kelionės tikslas. JT Generalinio sekretoriaus Trygve Lie kelionė į Europą turi tikslą įtikinti Europos valdovus, kad tęsimas Rytų - Vakarių nesutarimo šioje orga-

nizacijoje ją sugriaušias. Lie asmeniškai jaučia, kad nesutarimai negali neturėti naikinančių pasekmių ligi JT rugsėjo mėn. visuotinio susirinkimo. Jis tikisi įtikinsias ir Staliną, jog Vakarai nerengia užpuolimo.

Stengsis išsaugoti komunistų prestižą. Dar nėra paskelbta, bet Vakarių aukštieji valdininkai tikisi pakreipti JT kišlę gerojo pusėn. Esą šie asmens įsitikino, kad dabar rusai į apleidimą JT komisijų žiūri kaip į klaidą, kuri nepadėjo nei jiems, nei Kinijos komunistams. Jie mieliai grįžtų į JT darbus, jeigu nesutęptų raudonąjį veidą. Britų Foreign Office imasi iniciatyvos šiam sumanymui įgyvendinti. Anglai pripažįsta, kad JAV turi

teikti nušalyje, kad neatrodytų norinti padėti Kinijos raudoniejiems.

Nemalonios derybos su arabais. Užs. reik. ministerija laukia, kad derybos su Saudi Arabija, dėl JAV bazių nuomavimo atnaujinimo Dhahrane būsiančios nepaprastai sunkios. Šios bazės nuoma, kuri yra arti svarbių žibalo turtų, pasibaigia šį birželį. Kada, nepersejamai, JAV užs. reik. ministerio pavaduotojas George McGhee šiuo reikalu užsiminė Ibn Saudui, senasis valdovas pareiškė, kad Saudi Arabija nesitars su nieku, kas remia Izraelį.

Lėktuvas virš Arabijos. Nežinomos kilmės kariškas lėktuvas, greičiausiai rusų, dažnai pastebimas „kabas“ virš Vakarėčiams priklausantių ži-

Antroje iš priekio eilėje, vidury, matome Mariją ir Joną Liknickus, Oną ir Antaną Matulius, p. M. Arlausskaitę, priešais pp. Leknickus pirmoje eilėje — KLCT ir KLB - LOKO pirmininkę Petronėlę Juskevičienę ir didelį būrį Montrealiolietuvių (žiūrėti aprašymą 8-me puslapyje)

Foto Matthey.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Kanados Lietuvių Laikraštis

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.

3A Fourth Ave., Ville Lasalle, Montreal, Que., Canada

Telefonas: TR. 9735

Prenumerata Metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje \$4.00 Canada \$4.00

Užsieny \$4.50 Other Countries \$4.50

Australijoje \$5.00 Australia \$5.00

Skelbimai pagal susitarimą. Paieškojimų kaina \$ 1.00.

Adresų pakeitimai 25 c. (smulkiais pašto ženklais).

Scillos ir Charibdos jau perzengtos

Senovės Homero herojų žygiams pavojingiausias buvo Scillos ir Charibdos jūrų vietos, kuriose povandeniniai akmenys, kai ore sijaute audros, dažnai paskandindavo laivus ir nutraukdavo sumanymus. Tokį palyginimą norisi priderinti ir Kanados Lietuvių Bendruomenės kūrimo tam laikotarpiui, kuris jau yra praėjęs.

Sunkiausi momentai buvo ruošiant Kanados Lietuvių Bendruomenės Laikinojo Organizacinio Komiteto — KLB — LOKO statutą, kuriuo turėjo būti reguliuojamas jo darbas ir ruošiant Laikinojo Kanados Lietuvių Bendruomenės Statutą, kurio laikantis bus sudaryta pirmoji Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Taryba.

Pirmasis, kaip parodė praktika, ligšiol beveik nebuvo reikalingas, o dėl antrojo principo jau susitarta. Todėl, vaizdingu mo deliui, galima pasakyti, kad Kanados Lietuvių Bendruomenės organizavime Scillos ir Charibdos jau yra praeitos.

Kai tūli tautiečiai norėtų žinoti visas eigos detales, tai čia ir konstatuojama, kad tokių Scillo ir Charibdų yra buvę. Nešališkai sakant, jos nebuvo kokios nors ypatingos. Nes visi nesklaidumai, kokie pasireiškia bendruomenėje, turi savo priežastis ir savo eigos raidą. Jų pradžia — žmogaus prigimtyje, jo proto struktūroje, jo pasauliožiūroje. Kad vienas blondinas, kitas brunetas; kad vienas sangvinikas, o kitas cholerikas — kalta jų prigimtis. Visuomeninis, socialinis menas yra tame, kad mokytume sukurti sąlygas, kurios visus bent minimaliai patenkintų.

Kanados lietuvių bendruomenė gali konstatuoti, kad organizacijos darbas lig šiol eina pirmyn. Kad didieji formaliniai sunkumai jau nugalėti. Da bar belieka konkretus organizavimosi darbas, kuris pareikalauja tautiečių atsidėjimo, nuoširdumo ir geros valios.

Sis darbas deja ne visur eina pirmyn ir nevisur sklandžiai. Galima pasidžiaugti, kad jau 7 vietovės yra visai tvarkingai susitvarkiusios ir darba dirba gražiai.

Tačiau yra ir tokių vietovių, kurių darbas yra reikalingas korektyvų. Tačiau tikimasi, kad visi trūkumai bus išlyginti ir tų vietovių darbas susiderins su visų kitų vietovių darbu.

Deja, reikia pasakyti, kad yra ir tokių vietovių, kurios dar neapsisprendusios — dėtis ar nesidėti ir Kanados Lietuvių Bendruomenę. Tai daugiausia pareina nuo tų vietovių tautiečių nutolimo nuo lietuviškųjų reikalų, gal, ir nuo nepakankamo jų tautinio ir demokratinio susipratimo. Bet tas yra gera, kad tokios vietovės tesudaro išimtį. Tikėtumės, kad ir tos išimtys visai išnyks.

Dabar pirmasis Apylinkių Laikiniųjų Organizacinių Komitetų uždavinys yra Kanados lietuvių registracija. Tikslas yra surinkti juo daugiau ir tikslesnių žinių apie visus, be išimties, lietuvių — suaugusius ir vaikus ir nežiūrint to, ar jie to nori, ar nenori. Po to seks kiti uždaviniai.

Konstatuojant tai, norisi kvieisti visus lietuvius dėtis ir bendruomenę ir aktingai dalyvauti jos kūrime.

J. Kardelis.

Mielus bičiulius MARYTĘ MAČIOKAITĘ ir ANTONĄ ŽUKĄ, sukūrus lietuvišką šeimynišką gūžtą, sveikiname ir linkime apščiai laimės bei šviesaus gyvenimo.

Pr. ir VI. Drešeriai.

KLB — LOK BALANDŽIO 21 DIENOS POSĖDŽIO PRANEŠIMAS.

KLB - LOKO posėdyje buvo skaityti VLIKo pirmininko laiškas. Nutarta su jais prisijungti lietuvių registracijos taisyklės ir prie jų pridėtas formas perduoti Kanados lietuvių registracijos taisyklių paruošėjui, kad jis su jomis susipažintų palyginti su mūsų išleistomis taisyklėmis ir sekančiame posėdyje apie tai referuotų LOKO plenumui.

Praėjusiam ir šiame posėdyje yra patvirtinti šie Apylinkių Laikiniųjų organizacinių komitetų: 1. Toronto miesto, 2. Sudbury, 3. Timminso, 4. Oakvillės, 5. Wellando, 6. Van couverlio ir 7. Ottawos. Skyriams, kurių pranešimuose yra netaikoma dėl ALOKų sudarymo, parašyti kiekvienam individualūs raštai: St. Catharines, Vaj d'Or, Winnipeg ir Londonui.

Vietovės, kur nėra nė vienos lietuviškos organizacijos, kaip Windsoras, Ont. ir Port Radium Alta, bet pavieniai asmenys yra pareiškę organizacinės iniciatyvos, pasiūstos taisyklės ir aplinkraščiai.

Grupė Montrealyje apsigyvenusių dramų artistų KLB - LOKui įteikė pareiškimą, kad jie Montrealyje steigia lietuvišką dramų teatrą ir prašo moralinės ir pradžiai medžiaginės paramos. Komitetas nutarė visokeriopai šį gražų sumanymą ir pasiryžimą sukurti lietuvišką dramų teatrą remti ir kvieisti prie to prisidėti plačiąja visuomenė.

Dideliu pasitenkinimu KLB — LOKas konstatavo, kad pirmąjį komitetui įnašą — \$ 5. — padarė KLB Ottawos apylinkės komitetas, kaip neįmanantis į jokių organizacijų centrą. Jam pareiškama padėka.

Atelnantį KLB - LOKo posėdį sušaukti pavesta LOKo prezidiumui, kai susidarys svarbesnių reikalų.

Pranešama visiems Apylinkių laikiniams organizaciniams komitetams, kad Kanados Lietuvių Registracijos Kortelės (jos drauge yra ir kartotekos kortelės) atspaudintos ir siunčiamos ALOKams apdėtu mokesčiu po 1 centą už kortelę. KLB - LOK.

Panelei NORAI MAŽEIKYTEL ir ponui ALFONSUI GUDUI, sukūrus lietuvišką šeimą, linkiu daug laimės.

Ona Dranginienė.

KAS DARYTINA LIETUVYBEI IŠLAIKYTI

Lietuvių tauta yra didžiausioje grėsmėje. Tėvynėje likusieji žudomi ar pražūčiai deportuojami į Rusiją. Vakarų laisvėje atsidūrusiems nepalanki aplinka grąšina sunaikinti jų tautinę individualybę. Šitai tautinio iškilimo problemai sekti ir, kas esamomis sąlygomis įmanoma, daryti veikla VT Lietuvių išlaikymo Taryba, vadovaujama prel. M. Krupavičiaus. Taryba buvo sukurta Vokietijoje tebesančių lietuvių švietėjų bei kultūrininkų konferencijai, kurios uždavinys buvo numatyti, kas darytina lietuvių emigracijoje išlaikyti. Čia skelbiamos konferencijos prienos išvados tėra medžiaga tarnybos veiklai. Tais pačiais klausimais susišėlojusius tarnyba kviečia savo kritišką pastabas ir pozityvias sugestijas jai pareikšti. (ELTA)

Akivaizdoje to, kad Lietuvoje atėjūnų žudomi ne tik lietuviai, bet ir pati lietuvių, o išėjūnų — lietuvių tirpdytų gyvenimas, ir lietuvių neretai naikina patys lietuviai, konferencijos dalyviai visais balsais nutarė:

1. Artimųjų uždavinys reikalui:

a) Stengtis, kad biologiškai išsilaikytų visi lietuviai, šokių ar tokiu būdu atitrūkę nuo savo tėvynės, ir kad veiksmingai būtų išlaikyta jų lietuvių, o ten, kur pastebimas nutautinimo procesas, būtų imamasi priemonių jam sustabdyti ir nutaustantiems lietuviams sugrąžinti ir gyvasias gretas;

b) Visus atsidūrusius šiaurės geležinės uždangos lietuvių išpareigoti būti mūsų tautinių vertybių saugotojais ir lietuviškosios kultūros kūrėjais, kad žengtume žingsnis žingsniu su vakariečiais ir veikliai dalyvautume jų pažangoje bei jų laimėjimuose;

JUZEI GARDONYTEI, pasižadėjusiai amžinai mylėti JUOŽĄ GABRUSEVICIŲ, linki daug laimės ir šeimyninio džiaugsmo

Kazys Lukas.

DIDELIS ČIURLIONIEČIŲ PASISEKIMAS ČIKAGOJE

Čikaga čiuurlioniečių laukė. Anglijai paramą atsakyti, nes Surošė nebologą jų sutikimą, kuriame dalyvavo daugelis Čikagos lietuvių visuomenės „tūzų“, kurių kiekvienas įvertinamas maždaug po milijoną. Tai buvo koncerto išvakarėse — balandžio 15 dieną, o balandžio 16 dieną buvo koncertas.

Čiuurlioniečių ansamblio koncertą atsilankė keturi tūkstančiai žiūrovų. Šimtai jų negalėjo tilpti operos salėje, kuri skirta 3.800. Buvę tremtiniai ta proga pirkę bilietus savoms artimiesiems, kurie vienu ar kitu būdu jiems padėjo. Buvę ir tokių, kurie nupirko bilietus įmonių vedėjams, kurie dirba. Senu papratimu, vietos lietuvių norėjo koncerto dieną išsigyti bilietus, bet jau jie seniai visi buvo išparduoti. Šito jie nelaukė ir nesitikėjo, kad liks už durų.

Dainos ir šokiai visiems žiūrovams paliko gilų įspūdį. Kurie keletą dešimčių metų čia išgyvenę ar Lietuvoje nebuvo, kai scenoje pamatė čiuurlioniečius bešokant, kai išgirdo bendinuojančią, ašaras išlūstę.

Taip, Čikagoje yra daug lietuvių chorų, net tautinių šokių mėgėjų, bet tai ne čiuurlioniečiai... Kas juos matė, visi suprato, kad skritumo didelio esama.

Visuomenė dabar laukia specialistų recenzentų pasisakymo. Kaikurie jų dipukus artis tus gerokai pakratė. Tiesa, jie pasakė daug teisybės, bet nemažai ir perdėjo, ypač darydami palyginimus... su mėgėjais, ne su artistais profesionalais. Idomu, ką jie pasakys apie čiuurlioniečius.

Mums lietuviams žinotina. Kai JAV kongrese buvo ne taip dar seniai svarstomas Anglijai finansinės pagalbos klausimas, tai kongreso atstovas airis pasiūlė kongresui

c) Visais galimais būdais kaupti mokslo ir kultūros vertybes ir jas parsinešti į atva duotąją Lietuvą.

d) Visiems laisvėje esantiems lietuviams darniai ir veikliai įsijungti į didžią ir šventą kovą už Lietuvos politinę laisvę.

2. Organizacinės santvarkos reikalui:

a) Neatidėliojant pradėti vykdyti mūsų tautinių diasporų organizavimą pagal Pasaulio Lietuvių Bendruomenės santvarkos nuostatus, sudarant tskiruose krštuose PLB organizacinius vienetus;

b) Visais kanalais veikti JV lietuvių nuotaka, kad ji būtų palanki PLB, pradedant organizavimo darbą iš apačios;

c) Susirūpinti tautinės lietuvių organizacijos įteisinimu vakarų Vokietijoje, kad jau dabar Iro globos neturintieji lietuvių galėtų reikšti PLB organizacijos reimuose.

3. Naujųjų ir senųjų emigrantų organizacinės veiklos reikalui:

a) Naujieji ir senieji emigrantai veikia bendrose organizacijose;

b) Naujųjų emigrantų uždavinys, įėjus į senųjų emigrantų organizacijas, virsti lietuvių nuotaka, kad ji būtų palanki PLB, pradedant organizavimo darbą iš apačios;

Suglaustos gretos

J. KUZMIONIS

A. Gervydas „Už spygliuotų vielų“ atsiminimų knygoje išpriverčiamųjų darbo stovyklų Vokietijoje šitaip rašo apie ka linijų grįžimą po dienos darbo:

„Lyg iš po žemės išlindę, be dvasios, be gyvybės ir be jėgų, be veido išraiškos, pilki ir dulkėti, slenka kažkoki skeltai, slenka tyliai ir sunkiai, slenka abejingu žingsniu.

... Kiekvienos kolonos gale nelaimės draugai apkabinę veda tuos, kurie patys nepajėgia eiti, kiti gi neša mirštančius ar mirusius, kurie jau niekad daugiau nebežygiuos. Taip praeina šimtai, praeina ir tūkstantčiai“ (23 psl.).

Jaudinančios suglaustos gretos...

1. Šiandien labai daug kalbama apie krikščionybę be Dievo ir be principų. Šiandien viešoje vietoje deklamuojama apie krikščionišką kultūrą, nors tuojaus pat įrodoma toji nesupratimo ar nesupratimo liga, ieškant savo aštriam žodžiui gyvos aukos.

Šv. Tėvas Pijus XII savo kalboje „Apie naują socialinę santvarką“ (1944. IX. 1.) vis su aiškumu pastebėjo:

„Ties, kurie didžiuojasi krikščionių vardu ir savo tikėjimą į Kristų išpažįsta neiškreiptai bei savo elgesiu, ištikimumu Kristaus įstatymams, šis noras (pasaulio atstatymo darbui. J. Kz.) ir nuolatinis nusiteikimas tikrai broliškos solidarios dvasios vadovaujamam bendradarbiavimui yra ne tik privalomas paprastas piliečio pareigų atlikimas; jiems įstatymas yra nepalyginti aukštesnės vertės: tai yra Dievo ir artimo meilės įstatymas, iš kurio kyla anas sąžinės reikalavimas“ (mano pabraukta. J. Kz.).

Taigi krikščionybės išpažinėjus charakterizuoja:

a) broliškas solidarios dvasios vadovaujamas bendradarbiavimas ir

b) Dievo ir artimo meilės įstatymo vykdymas.

Netenka aiškinti, kad tais pačiais žodžiais išreiškiama ta pati mintis, kurią mes aptariame suglaustomis gretomis.

2. Ad. Mickevičius savo knygoje apie tremtį rašė:

„Esate tarp svetimtaučių, kaip sudužusieji svetimame krante...“

Savo palyginimą didysis poetas plėtė iki visų nesutarimo, kokių būdu grįžti į Tėvynę. Kai laivo aukos jokių būdu negalėjo sutarti, visą laiką tylėjęs paprastas žmogelis tarė:

„Dirbdami ir maitindamiesi užmirštame, kad turime grįžti į Tėvynę, bet negrįšime, tikėtai laivų ir jūra. Tegu tad kiekvienas nusiperka kirvį ir moko si plaukti. Gi jūrininkai, kurie yra tarp mūsų, tegu ištiria jūrą ir vietinius krantus ir vėjus. O kai jau būsime pasirengę, nueisime į mišką, ir greitai pastatysime laivą, pirmą nei šito kanto žmonės susivoks. O jei norės mus pagązdinti, tai, turėdami kirvius, apsiginsime“.

Kai vėliau laivo aukos negalėjo sutarti, kurį vairininku išsirinkti, tas pats žmogelis tarė:

JUOKDARIAI...

Maskva Bimbos „heroizmo“ nepastebi.

Bimba Maskvai dirba visu atsidėjimu. Paskutiniu laiku jis pareiškia net tulą „heroizmą“ — pats aprašinėjo, kaip jis turįs daug baimės, kai jo „misijai“ pikietuoja dipukai. Vienur jam tiek pradeda drebėti kinkos, kad jis nejučiomis griebiasi peilio, kitur prieš eidamas į salę turi apsisvalyti kelnes, trečiur jį policija paklausia, ko jis taip bijo plakaty...

O Maskva savo ištikimo tarno „žygių“ nei nepastebi... Tai dar vienas įrodymas, kad ponai muzikų nevertina. Maurai juk turi dirbti...

Andrulis baugina draugus „progresyvius“.

Andrulis, kaip Zablockas ant muilo, sumanė ant savo išgaltovės deportavimo į „rojų“ uždirbti. Vazinėja po Ameriką su tikslu „sukelti“ dolerių. Bet biznis nėra sėkmingas. To dėl jis pradėjo grąsinti savo draugams durneliams: Jūs dabar manęs neparemiai, tai kai

grantų organizacijas, virsti lietuvių nuotaka, kad ji būtų palanki PLB, pradedant organizavimo darbą iš apačios;

c) Lietuvių bendruomenės formos ir populiarinant jų tarpe lietuvių išlaikymo programos idėjas;

d) Naujieji emigrantai ne išleidžia iš galvos minties būsi pasirengusiems kiekvienam momentui grįžti atva duotąją Tėvynę, bet nepasistatymai ieško senųjų emigrantų tarpe norinčių grįžti išlaivint Lietuvon. (d. b.)

„Pirmiausia išrinkite stalių, kuris jums greitai laivą pastatytų, o pastatykite tuo tarpu seną būdą, nes neturime laiko naują bandyti. O kai įsėsime ir išplauksime, susirinkime žmones, kurie tarp mūsų yra jūrininkai, ir liepsime jiems išrinkti iš savo tarpo vairininką. Jūsų žmonės, taip kaip ir mes, nenorės paskęsti, tad gerai išsirinks. O jei ir tuo metu būtų tarp mūsų nesutarimų, jie pasibaigs, nes stipresnieji silpnesnius arba suriš, arba į jūras įmes; o kol esame šitime krante, barniai niekuomet nesibaigs, nes mums negalima nei kitų užmušti, nei surišti“.

Poetas atkreipia tremtinių dėmesį į kelis dalykus:

a) visą laiką reikia rengtis grįžti į savo Tėvynę — rengtis praktiškai, gilinant savo profesines žinias.

b) reikia ginti savo Tėvynės interesus ir be paliovos tęsti kovą dėl laisvės;

c) reikia aukščiausiai statyti vienybę, kuri sunkiai realizuojama svetur, kai neturima savo efektyviai sudrausminančių priemonių;

d) reikia paskutiniu atveju tik tuos mesti iš savo „laivo“, kurie griaua vieningą kovos frontą.

3. Jau minėtoje A. Gervydo knygoje rašoma, kad didžiausia kalinių pabaisa — tokie patys, tik administracijoje aukštesnės vietos užimę, kaliniai:

„Nuo to bloko aristokratiškos priklausė ne tik kalinio mai tinimas ir pastogė, bet ir gyvybė, nes nerasytas įstatymas leido jiems mušti savo nelaimės draugus, o atbukusi sąžinė netrukėd juos ir užmušti“ (31—2 psl.).

Mes gerai žinome, kad nuo lietuvių darbingumo, pareiginumo ir drausmingumo įmonė je priklauso nekartą mūsų visų geras vardas, išskyrimas iš kitų, o kartu ir Tėvynės įvertinimas.

Tik suglaustos gretos padės lengviau po gyvenimo audrų grįžti į Tėvynę. Tad palaikykime silpnus, padėkime jų sunkios kelionės metu.

Maskva Bimbos „heroizmo“ nepastebi. Bimba Maskvai dirba visu atsidėjimu. Paskutiniu laiku jis pareiškia net tulą „heroizmą“ — pats aprašinėjo, kaip jis turįs daug baimės, kai jo „misijai“ pikietuoja dipukai. Vienur jam tiek pradeda drebėti kinkos, kad jis nejučiomis griebiasi peilio, kitur prieš eidamas į salę turi apsisvalyti kelnes, trečiur jį policija paklausia, ko jis taip bijo plakaty...

O Maskva savo ištikimo tarno „žygių“ nei nepastebi... Tai dar vienas įrodymas, kad ponai muzikų nevertina. Maurai juk turi dirbti...

Andrulis baugina draugus „progresyvius“.

Andrulis, kaip Zablockas ant muilo, sumanė ant savo išgaltovės deportavimo į „rojų“ uždirbti. Vazinėja po Ameriką su tikslu „sukelti“ dolerių. Bet biznis nėra sėkmingas. To dėl jis pradėjo grąsinti savo draugams durneliams: Jūs dabar manęs neparemiai, tai kai

prasidės karas, žinokite, kad mus visus sukiš į izoliacijos stovyklas...

Gal jis ir teisybę sako. Bet argi jam mielesnės kapitalistinio krašto izoliacijos stovykla, kad jis bijo važiuoti į kitiems persamąjį sovietinį „rojų“? Čia jis, tikrai neapsirinka,

„Užragino vėdarus“ ir Kanados „progresyviams“

Bimbos ir Andrulis „misijų“ pikietavimai, Andrulis ne paliaujamas aimanos, kad prasiidėjus karui visi „progresyvieji“ bus izoliuoti, Kanados „progresyvių“ eilėse padarė didelę netvarką. Yla, Lesevičius ir Naujas Kanadietis, kuris sovietiską praktiką perdirbinėja į na ciskąją, nusiminė ir nuleido ausis...

Kiti, pagal lietuvišką patarlę, sako: „Mūsų draugams užragino vėdarus...“ Žmonės nusiminė, kad mažiau gauna batų palaizyti. Matyti, kas vergu gimęs, tam laisvė ne suprantama. Juos traukia ir trukia svetimi batai...

Mndrapypkis.

Darbo ir nedarbo klausimai anglo-saksų kraštuose

RAŠO ST. JOGAUDAS

Tarptaut. Darbo biuro veikiančio prie UNO — Jungtinių Tautų, 1950 m. kovo mėnesio duomenimis šitaip išrodė „darbo rinka“ trijuose didžiausiuose anglo-saksų kraštuose:

1. Anglija	bedarbių	dirbančių	bed. %
329.000	23.000.000	1,4	
2. Kanada	375.000	5.000.000	7,4
3. JAV	4.750.000	60.000.000	8,3

Kas pirmiausia krinta į akį, tai kad pačioje Anglijoje bedarbių skaičius yra mažesnis, negu Kanados dominijoje. O pačioje Kanadoje ne tik „Darbo Kongreso“, t. y., Prof. Sajungų Centro (nekomunistinio) vadai, bet net pulk, George

Drew (konservatorių partijos lyderis) puolė Ottawos vyriausybę, kodėl nieko nedaroma aprūpinti žmones darbu, įtardami, kad faktiškai bedarbių skaičius turįs būti žymiai didesnis, išeinant iš fakto, kad visa eilė nepramoningų Kanados rajonų visai neveda bedarbių registracijos.

„The Gazette“ (inform. dienraštis), išeinąs Montrealy paduoda, kad ir pats min. pirm. St. Laurent vienoje kalboje prileidęs, jog bedarbių skaičius galįs būti arti 10% (ty. arti pusės milijono).

„Newsweek“ rašo be skrupulų, kad Jungt. Amerikos Valstybėse 750.000 bedarbių jau išsėmę bedarbiams skiriamas pašalpas ir kadangi naujam darbui pasiūlymų tesą labai mažai, jiems teksią gyventi iš sutaupų „iš gerų laikų“.

Reiškinys nelabai džiuginantis, juo labiau, kad Kayserling ir kit. ekonomistai, Trumano patarėjai, leidami iš rinkų silpnėjimo, ispėja, kad net atėjus vasarai šie skaičiai turėsia dar pakilti, taip kad tenką užplanuoti 6 milijonų bedarbių šelpimo biudžetą ir su tuo labai rimtai skaitytis.

Kodėl taip yra ir ką tai rei-

Edmund Hockridge, dainuoja per Trans - Canada pirmadieniais 7.15 v. v. ir trečiadieniais 9 v. v. per Dominion Network.

čia — ekonom. krizė — depresija ar tik laikinas — sezoninis reiškinys ir su kokiomis ekonominėmis perspektyvomis musas čia gyvenantiems tenka skaičiuoti? Yra daugelis laikraščių, kurie stengiasi rašyti džiuginančiom spalvomis, mūsų žinonės, ypač, kurie laik. buvo netekę darbo, ramina ir laukia, kada ateisias laikas, kada visi, kas tik nori ir gali dirbti, gaus darbo, gerai uždirbs ir tt. Džiugu skaityti tokius pusla-

pius, norėjusi mums visiems, kad taip būtų, bet ypač ekonominėje srity turėtume vengti iliuzijų ir geriau iš karto praryti „kačių piliulę“, negu po laiko graužtis, kad — „neišsilaikė mūsų kalkuliacijos bei planai“, juo labiau, kad ekon. ekspertai, neišskiriant paties finansų ministerio Douglas Abbotti, laikosi labai santūriai dėl išpušto optimizmo, nes surasti Kanados eksportui daugiau ar net — visai naujų

rinkų, ryšium su kuo fabrikai galėtų padidinti gamybą ir naujoms masėms žmonių duoti darbo „veik jokių šansų nesimato, o greičiau gal net atvirkščiai yra.

Dalykas tame, kad Anglija, nuvertinusi kone trečdaliu savo svarą, pigiom kainom net konkuruoja pasaul. rinkoje JAV ir Kanados prekes, bet net lenda vis giliau į tų abiejų kraštų vidaus rinką.

Be to, atkunta Vokietijos

pramonė, kuri vis daugiau pigių prekių išmeta į Europos rinką.

Azijoje tą patį daro kare su muštos Japonijos labai elastinga ir gaivi pramonė, kuriai, jei būtų leista, kone viena pati uždominuotų didelę dalį Azijos rinkų. Čia prisideda japoniškos darbo jėgos pigumas, kurios negali konkuruoti amerikoniško standarto kraštai.

Ieškant išeities, nemažai vilčių dedama — praplėsti atsi-

kusių tautų rinkas (Pakistano, Indijos, Afrikos kolonijų) duodant stambias paskolas ir kreditus. Deja, kaip Beland Lion derich sako, tų šviesių planų realizavimas gali pareikalauti eilės metų, net dešimtmečių, tarpu ekonom. „trubeliai“ — bėdos (kaip bedarbių skaič. didėjimas) jau dabar mina ant kulnų.

Nesigilinant į gilią filosofiją, mums tenka skaitytis, pirmos eilės, su aštresnio taupumo būtinumu, kiek galint daugiau atidėti juodai dienai, vengiant bet kokių „neatsargių išlaidų“.

Be to, daugiau tarpusavy bendraukime, padėkime — tiekiami žinias apie darbo gamo galimumus visiems, kurie to reikalauja — užmiršdami tarpusavio vaidus ir srovinės rietėnas, kokios jos bebūių. Ekonominuose reikaluose mes visi ir galime ir turime sutarti, nuo šiol tebūnie mums, lietuviams, savitarpio bendradarbiavimo gairė, čia Kandos žemėje.

Ta pačia proga, daugiau padėkime — remkime lietuviškas krautuves ir verslininkus! Žinok, susipratęs tautietis lietuviškam judėjimui čia, o vėliau, gal net betarpiškai tau pačiam, gali būti naudingas, reikalingas.

Gera būtų, kad tautiečiai iš kitų provincijų daugiau parašytų į „Neprikl. Lietuvą“ apie darbo ir uždarbio sąlygas ten, nes Ontario ir Quebeco provincijos, atrodo, labiau perpildytos.

Žodžiu, reikia skaitytis, kad boom'o (ekonom. klestėjimo) laikotarpis, kuris tęsiasi karo metu ir apie 2—3 met. po to, jau yra užsibaigęs ir ūkinis gyvenimas periodiškai slenka žemyn, kaip tai būna po kiekvieno karo in tai pasireiškia vi sune pasauely, ne tik vienaime kuriame nors paskirame krašte.

Betty Phillips, girdima iš Vancouver per CBC Trans - Canada pirmadieniais 7.00 v. v. Ji pasižymi savo aukščiausiojo sopranu.

Darbo pajamų mokesčiai Kanadoje

RAŠO B. VAIČAITIS

Atvykęs į svetimą kraštą žmogus, patenka automatiškai į to krašto įstatymų normas. Mano šio rašinio uždavinys, paliešti Kanados mokesčių sistemą, arba teisingiau sakant, tos sistemos mažą dalelę: pajamų mokesčių ir jo gražinimo formos (Income Tax Return). Tam tikslui panaudojau naująją pajamų mokesčių įstatymą, kuris pradėjo veikti 1949 metais sausio mėnesio 1 dieną (Income Tax Act, January 1, 1949).

Kiekvienas imigrantas, bent bendrais bruožais, privalo pažinti to krašto mokesčių sistemą. Nepažindamas gyvenamame krašte mokesčių sistemos, jis netik negali griebtis savarankiško verslo (biznio), bet ir kaip darbininkas, dažnai naujos šalies mokesčių sistemos skaudžiai paliečiamas: netenka palūkanų, moka budą arba visai negražinami permokėti mokesčiai.

Kas yra pajamos?

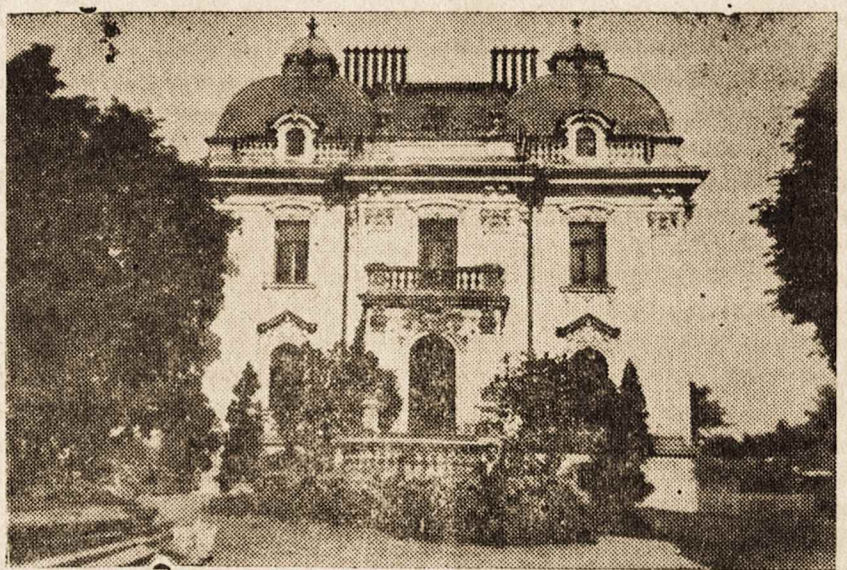
Pirmiausia turįs trumpai apibūdinti, ką mokesčių įstatymas laigo pajamomis, nuo kurių mokami mokesčiai. Pajamų mokesčių įstatymas neduoda apibūdinimo, kas yra pajamos, bet sako, kad pajamos yra gaunamos iš viduje ir užsienyje esančių pajamų šaltinių ir yra apdedamos mokesčiais.

Pajamos susidaro iš sekančių šaltinių: a) verslo (biznio), b) nuosavybės (property) ir c) tarnautojų ir darbininkų uždarbio. Verslo ir nuo savybės objektams mokesčiai uždedami pagal gautą taisyklę metais. Tarnautojams ir darbininkams mokesčiai nustatomas pagal jų gaunamas pajamas metų bėgyje. Į pajamas įjungiamos ir kitokiu būdu gaunamos pajamos, pav. gautos dovanos, butas, maistas. Taip pat, tarnautojui ar darbininkui imonės padaryta nuolaidų sumažinti jo pragyvenimo kaštams, laikoma kaip tarnau-

tojo ar darbininko pajamos ir apdedamos mokesčiais.

Reikia pastebėti, kad žemės ūkio darbininkų pajamos iš darbo mokesčiais neapdedamos.

Mokesčiais neapdedamos ir asmeninių paliktas pragyvenimo minimumas \$ 1000.— metams.

Buvusieji Petro Vileišio namai Vilniaus Antakalnyje, dar Lenkijos okupacijos laikais tapę lietuvių kultūros namais, o jau nepriklausomybės laikais — lietuvių kultūros instituto ir, dar vėliau, — Lietuvos Mokslų Akademijos rūmų dalis.

SAVO SPECIALYBIŲ DARBE

Pastaruoju metu du lietuviai spaudos darbo specialistai pradėjo dirbti austrų spaustuose lygiomis teisėmis su austrų spaustuvininkais. Antanas Katinas, dirbęs „Varpo“ spaustuveje, Kaune, šiuo metu dirba toje pačioje spaustuveje, kur spausdinama „Mūsų Pastogės“; pastaruoju metu spaustuvės direkcija pavedė jam „Mūsų pastogės“ techninio komponavimo (laužymo) darbą. Pasidžiaugtina, kad tuo būdu Antanas Katinas yra ne tik išsprendęs profesinę savo problemą, bet ir žymiai palengvina „Mūsų Pastogės“ techninius rūpesčius. Pereitą savaitę valstybinėje Sydnėjaus spaustuveje pradėjo dirbti Ka-

zyz Gilandis, ilgametis „Spindulio“ spaustuvės Kaune specialistas. Abu mūsų tautiečiai savo patyrimu ir atliekamam darbu yra susilaukę iš savo direkcijų didelio dėmesio ir įvertinimo.

— Prof. dr. V. Kanauka dirba Brunswicke Ka, USA miestą ligoninėje, kaip chirurgas.

— Dr. B. Matulionis dirba kaip TBC specialistas Wallum Lake, Rh. I., USA valstijos sanatorijoje.

— Dr. Daugirdaitė - Sruogienė dėsto Lietuvos istoriją aukštesnioje Cikagos lietuvių lituanistikos mokykloje.

mui permokėtų mokesčių, blankas turi būti įteiktas iki 1950 m. balandžio 30 d. Galima įteikti ir vėliau, bet mokesčių mokėtojas praranda palūkanas nuo permokėtų taxos už praėjusį laiką. Blankai gaunami pašto ir vietos mokesčių įstaigose. Užpildžius reikia grąžinti vietos mokesčių įstaigai (District Income Tax Office).

Gali tekti ir papildomai imti kėti pajamų mokesčių. Pavėlavus įteikti blanką, reikės mokėti nedamokėtą mokesčių ir 6% metinių palūkanų, skaitan nuo balandžio 30 dienos.

Pajamų mokesčių grąžinimui 1949 m. yra nustatytos trys blankų formos: T. 1 Short, T. 1 General ir T. 3.

a) T. 1 Short Form yra naudojama, kaip pajamos gautos iš darbininko uždarbio, algos, pensijos ir investavimų (pav. į namus), jeigu investavimo pajamos neviršija per metus \$ 2400.—

b) T. 1 General yra pildoma tuomet, jeigu jūsų pajamos netelpa anksčiau minėtame blanke:

1. be algos jūs turite dar pajamų iš rinkliavų savo profesijoje, gavote komisijos ar pajamų iš biznio, farms ir tt.

2. jūsų investavimo pajamos viršijo \$ 2400.—

3. jūs norite gauti mokesčių kreditą, dėl mokėtinų mokesčių užsienyje, ar esate dirbantysis UNO.

c) T. 3 Form. yra pildoma, jeigu esate patikėtinis arba vykdytojas ūkyje ar verslovėje gaunamų pajamų.

Ūkininkai ir gyvulininkystės ūkiai, pajamų mokesčių grąžinimui už 1949 metus, pildo T. 1 General blanką. 1947 m. naujoti T. 1 Farmer's ir T. 1 Prairie Farmer's blankai yra nebe-naudojami.

Paveldėtojas, už mirusio asmens pajamas, privalo įteikti Income Tax Return blanką per 6 mėnesius nuo mirimo dienos.

Vieną naktį tapo džentelmenais, vaikšto į sūnų ir dukterų po būvius, labai kultūringai užsilaiko, diskutuoja ir tt. Vienu žodžiu, jų tarpe negali atsirasti tokių, kurie net švelni suabejojimu pasireikštų dėl Sibiro „kolonizavimo“ planų. Ta pačia proga šie „sugyvenantieji“ užtrenkė naujesiems ateiviams Winnipeg lietuvių klubo duris ir bandė praversti naminių pozicijų pasiskirstymą Montrealio Vytauto klube. Tačiau paskutiniu atveju pasireiškė išrūkytas, pasirodė be atsparių susipratusių lietuvių ir Quebeco provincijos valdžios atstovai įkišo savo užuodžiančią nosį.

Taigi, darbai su norais nesiderina ir gal būt, geros valios žmonės, kurie paprastai nemėgsta įsiaktyvinti, gali pamesti kantrybę. Ypatingai, kad pa pyzdžiai užkrečia, o jų kaimyninė JAV netrūksta. Juk su „gerųjų bet suklaidintų žmonių“ sąvoka, kuri iki šiol galiojo menkies Kanados komunistėliams, toliau eiti neverta. Tų, kurie laiku neatsikratė bacilų jau ir pats nelabai neapšvieč: jie laikosi siaurą „Laisvės“ ir „Liūdno. Baiso“ įsikabinę ir tiesos žodis ne pajėgia išlaužti ir užpelėjusias ausis. Jų akiniai per daug uždangstyti, kad galėtų pasvarstyti kitų nusistatymą ir nuotai

kas, o toje dvasinio užguitoje bandoje Ylos, Janavičiai, Widurkai ir kitokie panašaus rangio tipeliai dar nekludomai žvejoją drumstame vandenyje. Ar ne pats laikas išsijudinti trečiojo aukšto gyventojams ir paieškoti kokios žuvelės gaudymo įvairių literatūrų, savišalpų, „LB“ metinių parengimų ir kitokių vakarų proga? Ar tik nepasitvirtintų žinoma taisyklė, kad jos privengia sukuriuotų vandenų ir staigiais judais traukiasi iš to maro, pakiekant nesuvalgytas dešras ir kremliaus bobelių aimanavimus, kad tiek daug pridaryta ir tiek dabar visko atliks.

Prie tos progos gal ir „LB“ tektų pagal sovietišką sistemą labiau susiglaudinti. Esant Stalinui užimtam svarbesniais męsta įsiaktyvinti, gali pamesti kantrybę. Ypatingai, kad pa pyzdžiai užkrečia, o jų kaimyninė JAV netrūksta. Juk su „gerųjų bet suklaidintų žmonių“ sąvoka, kuri iki šiol galiojo menkies Kanados komunistėliams, toliau eiti neverta. Tų, kurie laiku neatsikratė bacilų jau ir pats nelabai neapšvieč: jie laikosi siaurą „Laisvės“ ir „Liūdno. Baiso“ įsikabinę ir tiesos žodis ne pajėgia išlaužti ir užpelėjusias ausis. Jų akiniai per daug uždangstyti, kad galėtų pasvarstyti kitų nusistatymą ir nuotai

Al. Grybauskas,

Raudonieji šakalai

Trijų metų nuo paskutinio-sekėjams aiškiau priminti, kokių karo laikotarpyje beteisė tremtinių masė rado pakeliamus vartus įvažiuoti į Angliją, Jungt. V-bes, Kanadą ir kitas demokratines šalis. Tie vartai atsivėrė girdžėdami ir po truputį, nes už jų stovėjo vienas užinteresuotais elementas, kuris darė viską apspjaudyti ir pakenkti benamiui žmogui. Neveltui tuoj po karo žydėjusios „didelės draugystės“ atmosferoj Maskvos „apaštaliai“ trimitavo visomis fanfaramis apie fašistus, karo nusikaltėlius, žemos moralės ir elgesio unriškų lagerių gyventojus. Jie jautė, kad gyvyjų raudonojo teroro liudininkų atsiradimas gali po kojomis išsiūbuoti pasitikėjimo pagrindą tai masei, kuri lig šiol maitino si pasakėlėmis apie komunistinę tikrovę. Dėl to jų visos iltys buvo paleistos į darbą.

Pamažu tremtiniai iškėlė savo koją laisvės kraštuose ir po pirmųjų rūpesčių panoro nors procentus išmokėti savo neprašytiems rekomendatoriams. Tas, kas dabar vyksta Jungt. V-se, atrodo, yra pirmieji ženklai į planingą akciją demaskuoti raudonligę susirgusius tautos duobkasių ir jų atliepams pa-

Kada Jungt. V-se raudonieji jau turi prakaituoti ir keisti taktiką, nes į jų paruoštus pasipiginavimo mitingus nesusi-renka pakankamai žmonių su tvarkyti gausiai paruoštas ba-iiui dešras, įvyko pusiau staugus posūkis. Pradėta gerintis tremtiniai, šaukiant ožio balsu, kiek jų geram vardui kelti tokie nenuoramos, atsieit plakatų nešiotojai, gali blogo pridaryti.

Mūsų Kanadoj raudonieji jaučiasi truputį saugiau. Prieš tuos linksmo atminimo įvykius Toronto „liūdnamame bal se“ beveik kas savaitę galėjai skaityti apie tremtinis kas po niutes, kurios laiko... nakti-puodžius po lova ir per tai daug trabelio sudaro namų savininkams, arba trečiojo aukšto gyventojus — jiems duodamas pravardes čia būtų nepatogu perrašyti, kurie kalba dešimt kalbų, o teisme reikalingi liaudies vertėjų ir nudilusio cento prie savęs neprilaiko. Ši keista spaudos „kampanija“ turėjo aiškų tikslą atitinkamai pristatyti naujuosius ateivius maloniai senųjų moskovitų auditorijai. Tačiau tremtiniai nekreipė į tai dėmesio, taip kaip ir retokas J. Ylos pastabėles, kurios siūlė naujiems ateiviams užsimerkti ir įsijungti į mažą kultūrinį bendradarbia-

skvernus.

Bitės igėlimas nukrėtė, kai pereitų metų pabaigoje ukrainiečių tremtiniai Timminse panoro pasiklausyti vieno grįžusio su „svarbia misija“ iš Ukrainos jų tautiečio pasipaskojimo. Pasekmė dėl raudonųjų užsispyrimo buvo nekokia: išbyrėjo keli langai ir netinkamai pasisuko vieno „liaudies“ šalininko šonkaulis.

„Liūdno. Balsui“, atrodo, nebūtų ko per daug rūpintis ukrainiečių reikalais, tačiau pagal jo gausiai paduodamą žinias, fotografijas ir komentarus atrodė, kad visas Timmins net su priemečiais sukilo prieš tremtinus. Taigi, nuotaika, taip išsisiūbavo, kad trūko, jog ir kitose Kanados vieetovėse esantieji tremtiniai gautų mušti. Tačiau Yla greit susigriebė, kad lietuviams tremtiniam reikia ko kito: jie per-

Prano Kozulio poezija

RAŠO ANDRIUS LESKUNAS

Pranas Kozulis, „Dulkės ežere“, Toronto 1950 m.

Poezija! Ir kažkaip nedraus. Gal dėl to, kad dar anapus Atlanto ne kartą buvome apvilti ne tik debiutantai, bet ir žinomi, po kelias knygas išleidusių poetų, kurių talentu ir patyrimu, rados, negalima buvo abejoti. Pagaliau ir šitame naujų galimybių krašte mūsų periodika tebespausdina silpnus, kartais net skandalingus eilėraščius ir tik viena, antra švieselė — nauja literatūrinė jėga pajėgia peržengti sunkią vidutinumo ribą ir teikia vilčių ateičiai. Žinoma, perijodikoje išspausdintiems dalykams šis tas atleidžiama, bet kai labai abejotinas vertės darbas pasirodo rinkiniams, reikalas darosi skaudesnis. Tada būna liūdna ir kažkaip sūru gomuryje. Tada nuleidi galvą ir išgirsti tyliai raudant tėvyne, nors skaitomoje knygoje labai daug kalbama apie jos meilę. Dar blogiau, kai tokia knyga, ar nenusimanant ir savo silpnųbes dengiant, pradedama kelti į padanges.

Ir Pr. Kozulio knygos nedrąsiai verti iapą po lapo, bet daraisi linksmesnis. Ne dėl to kad knygoje būtų viskas tvarkoj, bet kad autorius yra savi tas, nuoširdus ir atviras. Pr. Kozulis nėra naujokas mūsų literatūroje. Veik visi eilėraščiai, kuriuos randame rinkinyje, buvo anksčiau ar vėliau išspausdinti periodikoje. Daugumas jų dabar gerokai išlyginti ir pakeisti. Tai rodo, kad Pr. Kozulis rimtai žiūri į poeziją, nors kartais neišlaiko — išsiblaško ir subanalėja. Dažnai gaila, kai vykusiai užmesto eilėraščio įspūdį suardo banali vieno sakinio proza. Štai charakteringas pavyzdys, kur šalia poetinio žodžio, šalia išgyvento ir tikro jausmo išsi-veržia nuotaiką ardanti proza: „Jei ne viltis — aš būčiau miręs, jei ne tikėjimas — kas būtų likę iš tavęs: — visi mes būtume, lyg akmenys pilkieji sulindę į žemes. Lyg beržas rytmetin grakščiai pasviręs

aš po giedrėjančiu dangum, saulužei dar nepatekęs, kelius į tolumą iš anksto apžvelgiu.“ (Tikėjimo stiprybė, 20 psl.).

Pažiūrėkite į šį „kelius į tolumą iš anksto apžvelgiu“ sakinį. Kokių disonansų jis nuskamba eilėraštyje! Ir taip daugelyje eilėraščių.

Pr. Kozulis didelį dėmesį skiria formai, todėl jo eilėraščiai daugumoje sklandūs, muzikaliūs, lengvai skaitomi. Rimuose — asonansų persvara, kurių kartais randame įdomių ir naujų.

Tematikos atžvilgiu rinkinys gana įvairus. Pirmiausia atiduodama duoklė patriotikai, ir reikia džiaugtis, kad ši pavojinga mūsų poezijai tema Pr. Kozulio nesužlugdė:

Bet žinau, yra mano tikroji mergaitė — bet Šiaurės žvaigždė; pro žaibus ir per ašarų srovę ji mane ligi karsto lydės. Aš tavęs, kaip išganymo laukiu, tolumoj tavo vardą regiu, kai bekrastė naktis apsiniauria, tu, lyg ašara, riedi dangum. (Šiaurės žvaigždė, 7 psl.)

Tačiau kartais ir čia, kaip anksčiau minėjau, šalia nuoširdaus kūrybingo posmo, praskamba banalus ir nuvaikiotas:

Tu pakilai giliuos pusnyuos, nuo kraujo žemė kaito — buvai tartum plaukais lininiais kukli laukų mergaitė. Šimtai dėl tavo vardo grūmės išalkę ir be miego — jie su didžiom viltim išėjo ir su prastom sėrmėgom. (Lietuva 8 psl.)

Pirmojo posmo paprastumą, nuotaikingumą suardo iškilminga antrojo posmo proza.

Religinis motyvas irgi nesve timas Pr. Kozuliui — rinkinyje randame keletą ir šios minties eilėraščių, kurių stipriausias „Karalių žvaigždė“.

„Pavasario žaibų“ skyriuje vyrauja meilės motyvai, kuriems nieko ypatingo nepasako-

ma, neiškompa, tačiau žemiau cituojama ištrauka parodo, kad ir šia tema Pr. Kozulis gali parašyti neblogų eilėraščių:

Sninga. Vakare giria nutilo. Juodos eglės nulenkę šakas. Mudu eikim šimtą mylių — Eikim, kol žvaigždynai patekės.

Atiduok man savo širdį. Aš tau — žemę, dangų ir marias.

Mum po kojom jau upeliai verda, ir sapnuoja mieganti giria.

Paskutiniame skyriuje pavadiname „Amžinas klausimas“, Pr. Kozulis bando filosofines temas, kas yra labai sveikintina, tik kartu norėtumsi priminti, kad autoriui gerokai stinga gilumo, jo problematika dar per lėkšta ir intelektualumo klausimas dar labai aktualus. Geresnieji skyriaus eilėraščiai: „Ruduo“, „Homo et humus“, „Taikos atėjimas“ ir kt. Štai kaip subtyliai kalbama viename jų apie taikos atėjimą:

Tik staiga ant manęs nusileidžia begalinė nakties tyluma — puola žemėn pailsę balandžiai tyliai šlamanciais šilko sparnais.

Gaila, kad paskutinis eilėraštis „Dulkės ežere“, kurio var-

Montrealyje kuriasi lietuviu dramos teatras

Kanada yra reikalinga bent vieno tikro lietuvių dramos teatro, kuris bent retkarčiais galėtų padaryti išvykų ir aplankyti didesnes lietuvių kolonijas. Tai, žinoma, labai nelengvas uždavinys, kaip nelengva net ir profesionalams artistams susitelkti į vieną junginį. Vis kas nors kliudo: tai didžiuliai, kanadiški nuotoliai, tai darbo sutartys, tai kitoki kliuviniai.

Tačiau Kanados lietuvių sos du pavadintas rinkinys, labai silpnas, primenąs gminazijos laikų poeziją.

Belieka baigminės pastabos. Palyginus pliusus ir minusus, pridėjus dar tai, kad autorius debutantas, tačiau jau turįs savitą veidą, — knygą reikia vertinti teigiamai. Bet tai neprivalo atbaidyti autoriaus nuo tolimesnio tobulėjimo, ver žimosi, kovos, nes objektyviai pažiūrėjus rinkinyje daug ko pasigendama: ir gilesnės žmogaus sielą siekiančios problematikos ir stipresnio eilėraščių užbaigimo ir išsilaivsinimo nuo bereikalingos prozos, griauančios poetinę visumą.

Bet šiaip ar taip, Pr. Kozulis turi talentą ir jeigu įstengs nuolatos augti, iš jo sulauksime visai rimtos jėgos.

tinėje — Montrealy susibūrė jau, galima sakyti, visas teatro branduolis: Br. Dikinis, dirbusi Vanagaičio vadinamame „Dzimdzi drimdzi“ teatre ir tremtyje „Atžalyno“; M. Lemašas — Vilniaus „Vaidilos“ teatre, o tremtyje „Aitvar“ teatre; taipgi ir A. Dikinis, vadinęs ir „Vaidyloje“ ir „Aitvar“; B. Pukelevičiūtė, dirbusi Kauno Jaunimo teatre ir tremtyje Augsburgio lietuvių teatre; K. Veselka, vadinęs „Atžalyno“ teatre; L. Barauskas, dirbęs Telšių dramos teatre; J. Astkinas, dirbęs daugelyje dramos trupių. Daugumas jų yra studijavęs specialų scenos meną, išėję dramos mokyklas arba žymų laiką dirbę scenos meno darbą.

Šie visi asmenys dabar sudaro jau teatro branduolį, kuris yra pasiryžęs sukurti Montrealy Lietuvių dramos teatrą. Tikimasi, kad čia atvyks dar ir daugiau artistų, profesionalų arba jau turinčių didesnę praktiką, dirbusių teatriniuose kolektyvuose tremtyje ir tt. Kiek žinoma, Kanadoje dar yra dramos teatrų artistų, bet to, dar yra „Atžalyno“ kolektyvo dalyvių. Be ko kita yra Lietuvos valstybinio Vilniaus dramos teatro artistė p. D. Ku bertavičiūtė, Kauno Jaunimo

teatro — p. Dauguvietytė. Visi dramos artistai yra laukiami Montrealyje, kur galėtų prisijungti prie bendro didelio darbo — Lietuvių Dramos teatro Kanadoje kūrimo. Žinoma, bus rūpinamasi ir priaugusių iš gablesnių asmenų.

Teatro branduolis pirmam žygiui yra užsibrėžęs pastatyti Antano Skėmos trijų veiksmų dramatinę legendą „Živilė“. Jeigu taip susidės aplinkybės, kaip yra norima, tai teatro atidarymui iš Čikagos gali atvykti režisierius J. Blekaitis, kuris yra susirgęs ir žada atvykti pasigydyti į Montrealy, nes čia yra didelis specialistas, kurį jam yra rekomendavę žinovai. Besigydydamas, jis, jei leis sąlygos, galės parežisuoti, o gal, ir pastatyti „Živilę“.

Po to yra numatyta statyti ir kitus veikalus — lietuvių ir nelietuvių autorių. Teatras nori bendradarbiauti su KLB — su visais lietuviais.

Tokį dramos artistų pasiryžimą reikia tikrai sveikinti ir linkėti jiems geriausios sėkmės. Bet jiems reikia ir materialinės paramos, nes tas užsiu mojimas yra susietas su nemažomis išlaidomis. Tikimasi, kad ir dėl to bus susilaukta tinkamos paramos.

KAZYS VESELKA

* * *

Naktis. Tylu. Ir mėnuo žvilga Drumstam upokšnio vandenį, Tik tau graudu, kažinko ilgai, Tik tau širdies nenuraminti!

Ir tyliai nuslenki per kalnus, Lyg vaikata tolyn, tolyn, — Klausai, kaip lėnos upės alma, Kaip sklendžias žiedlapiai gležni.

Ir nežinau, ar dar galėtum Ką nors mažą širdim mylėt. Labiau, nei upių pulsą lėtą, Nei kuklų žiedlapį gelės.

DAR NEVELU

Dar galima gauti JONO NEVARDAUSKO UŽRŪSTINTI DIEVAI

Montrealyje pas p. Kudžiną — 214 — 2 Ave, Ville Lasalle, Montreal, P. Q. (čia knyga sukurta) ir Toronte Dr. Kaškelio valgykloje — 870 Dundas W. Kaina knygos 1 dol. Platintojams daroma nuolaida.

ŠLIUPTARNIAI

Pirmutinė tokia teisinga, atvira, įdomi ir stambi KNYGA

(ISTORINIS ROMANAS) apie Amerikos lietuvių tautinį ir kultūrinį atgimimą, apie jų sunkumus, vargus, kančias ir kovas dėl geresnio būvio ir šviesesnio rytojaus...

652 didelio formato, puslapiai; Dr. Šliupo, „dėdės“ šerno ir Kun. Dembskio atvaizdai; audeklo viršeliai.

Kaina tik \$5.00: mažiau kaip 1 centas už puslapį!

Reikalaukite šiuo adresu:

DR. AL. MARGERIS

3325 So. Halsted Street CHICAGO 8, ILL.

PRAGARO POŠVAISTĖS

VYT. ALANTAS

AMŽINOSIOS UGNIES SŪNŪS

9.

Girkalnio krūtinėje sielvaras lyg suakmenėjo. Jis nežinojo kas Aldonai atsitiko, ir tas nežinojimas kėlė jo sieloje siaubą. Per paskutines keletą savaitų antras toks smūgis: pirma geštapo, dabar sužadėtinės ir jos tėvų dingimas. Ir už ką? Ką jis kam padarė? Likimo smūgiai? Bet kas yra likimo smūgiai?

— Ne tu vienas, visa tauta kenčia, — pasigirdo jam tartum tolimas atklydęs iš kitų pasaulių ryto sambrėškų šešėlių šnabždesys. — Tavo sielvartas yra lašas tautos sielvarto jūroje...

— Taip, aišku, visa tauta kenčia. Aš kenčiu kartu su milijonais savo tautos kankinių šiandien ir su šimtais milijonų kankinių praeitais amžiais. — Girkalnio protas ir vaizduotė dirbo karštingiškai. — Bet už ką? Kokia buvo jų ir mūsų tos kančios prasmė? Kokį testamentą paliko anie milijonai kankinių mums, jų ainiam? Ką iš savo karstų apie tai mums būloja mūsų didvyriai, kurių lūpomis ir darbais kalbėjo lietuvių tautos genijus? Argi tik kančia tėra mūsų gyvenimo prasmė? Ar kančia yra tas slaptažodis, kurį vieną kartą mirdama perduoda kita? Aš žinau esąs bėgikas, kuris perima iš savo pirmakūnų krivulę, atkeliavusią per kartų kartas iš amžių gilumos ir nešą ją toliau, bet kokiais ieroglifais ta krivulė išmarginta? Kas išskaitys tą mįslingą raštą? Kovoti? Kar-

toti Pilėnų kunigaikščio Margio žygi?

Girkalnis per daug mylėjo savo tautos praeitį ir per daug buvo ištikimas savo prosenelių sąjungininkas, kad būtų galėjęs pasakyti: ne!

— Taip, kovoti, kovoti ir kovoti, bet kas tos kovos galioje? — galvojo toliau Girkalnis, stipriai spausdamas savo degančią galvą. — Mūsų prosenoliai kovojo 2.000 metų ir visose Rytų Europos žemėse liejo savo kraują, ir kokios pasekės? Atrodo, kad lietuvių tauta amžinai žygiuoja per siaurą būties ir nebūties liptelį. Ką tik gimę, mes jau esame paženklinoti fataliniu ženklu: kovok, laimėk, žūk didvyrio mirtimi arba vergauk! Mūsų tautos dainos lyriškos, jos nėra epo ir veiksmo, nes pats mūsų gyvenimas yra veiksmas ir epas, o ramybė ir idilija, apie kurią taip iškalingai dainuoja mūsų nežinomi daininai, yra niekados nepasiekiamas svajonė. Išsilaikyti ant paviršiaus, nenuskėsti! Gal tai ir yra slaptažodis, kurio aš taip seniai ieškau? Bet ar tai nėra per daug skenduoliška filosofija? Tauta amžinai skęstanti ir vis dėlto amžinai plūduriuojanti ant paviršiaus! Kai kada bangos visai užlieja mūsų galvas, o kai kada vėl mes pamatome saulę! Šiurpu, tragiškai didinga ir be galo liūdna...

— Tik vergas nusimena!

— Kas ištare tuos žodžius? — krūptelėjo jis.

— Tu paminėjai mano vardą, ir aš atėjau, — skambėjo tartum iš požemių duslus, gilus balsas. — Šiandien mano pagalbos šaukiasi kiekvienas lietuvis, ir jūsų visų žvilgsnis krypta į liepsnojančią amžių padangęje mano pilį. Tas gaisras rodo jums kelią, kad nepaklystumėte. Tu stengiesi suprasti savo prosenelių šešėlių kalbą. Nereikalingos pastangos, nes mes gyvename jūsų širdyse ir mintyse. Nėra „jūs“ ir „mes“, tėra tik „mes“. Jūs negalite atsiskirti nuo savęs.

Dabar Girkalnis išsižiūrėjęs galėjo matyti ir ryto miglas išsilačius, pasvirusį ties juo šešėlių padėjusių savo šarvuotas rankas ant didelio kardo rankenos. Visas jis žvilgėjo lengvais sidabriniais šarvais su pakeltu antveidžiu. Jo išblyškęs, taisyklingų bruožų veidas buvo liūdnas, o iš akių tryško atkaklumas ir valia. Už jo rymo jo kiti apsišarvavę šešėliai, kurių veidų, tačiau, Girkalnis negalį išskirti iš miglų.

— Kai priešai apgulė mano pilį, aš taip pat, kaip tu dabar sėdėjau savo menėje ir šaukiau prosenelių dvasių patarimo. Ir jos man pasakė, kaip aš dabar tau sakau: kovok ir, jei negali laimėti, mirk! Tada aš įlipau į kuorą ir apžvelgiau priešų stovyklą; laužai kurenosį nakties tamsoje. Aš negalėjau apžvelgti jų daugybės, todėl, tvarykimės niekybės dulkėse ir tieskime rankas priešui, kuris gal pasigailės ir užkals pančius ant jų. Didvyriams palikime didvyriškus žygius, o silpnuosius atpalaiduokime nuo heroizmo atsakomybės! — tavo šūkis. Bet tu užmiršai, kad tie, kurie gynė mano pilį ir žuvo liepsnose, nebuvo dievų patepti didvyriai. Jie atbėgo ir mano sodybą iš apylinkių, miškų ir laukų, jie nebuvo jokie kunigaikščiai ir

nančiai paskui mus Lietuvai. Tame testamente įrašytas tik vienas vienas žodis: Garbė!

— Tavo laužo ugnis liepsnoja mūsų širdyse, kunigaikšti, ji šildo ir gaivina mus, kaip šildė ir gaivino mūsų prosenelius, beklaidžiojančius amžių kryžkelėse. Tavo pilis sudegė, jos gynėjai žuvo, bet Amžinosios Ugnies užgrūdinta garbė liko nemari. Bet sakyk, kunigaikšti, kodėl mūsų likimas toks žiaurus? Kodėl mes niekados neturime ramybės? Kodėl ties mūsų galvomis, tar tum milžiniška likiminė švytuoklė, amžinai švytuoja milžiniškas kardas ant plono siūlo? Kodėl po mūsų tėvynės laukus, taip dažnai švaistosi giltinė, o ne gerosios laumės, audžiančios žmonėms laimės juostas? Aš myliu ir lenkiuosi prieš didvyrius, bet būti amžinai didvyriu yra nebe žmoniška, bet dieviška našta. Ir ar ne per daug didelė likimo neteisėybė uždėti triuškinančią didvyrio našą ant silpnų žmoniškų pečių ir reikalauti iš jo žygių, perviršjančių jo pajėgas?...

— Taip galvoja vergas, — tartum Perkūnas nuaidėjo Pilėnų didvyrio balsas, kuris kaip aidai atsiliepė jo palydovų būryje. — Tu nori pateisinti silpnuosius, ypač pačius: mes negalime būti didvyriai, todėl, tvarykimės niekybės dulkėse ir tieskime rankas priešui, kuris gal pasigailės ir užkals pančius ant jų. Didvyriams palikime didvyriškus žygius, o silpnuosius atpalaiduokime nuo heroizmo atsakomybės! — tavo šūkis. Bet tu užmiršai, kad tie, kurie gynė mano pilį ir žuvo liepsnose, nebuvo dievų patepti didvyriai. Jie atbėgo ir mano sodybą iš apylinkių, miškų ir laukų, jie nebuvo jokie kunigaikščiai ir

bajorai, jie buvo daug daugiau: jie buvo lietuviai! Kai aš jiems pasakiau savo valią neapsiduoti gyviems ir pasiūliau kiekvienam pasirinkti sau kelią, nei vienas jų nenubėgo prieš vartų ir neištiesė priešui rankų grandinėmis užkalti. Kas nežuvo kovoje, žuvo ant laužo. Kareiviui, patekusiam į vergiją per prievartą, neužkirstas kelias tapti didvyriu, bet savanoris vergas yra panašus į nukritusį lapą, kuriam lemia supūti dumble.

Tie žodžiai buvo pasakyti rūšiu, nepermdaujamu tonu, tartum Pilėnų kunigaikščio lūpomis būtų kalbėjęs pats lietuvių tautos likimas. Bet ar tai tiesa? Ar gali būti kiekvienas didvyris? Ar mūsų prosenelių išmintis ne per daug plati, kad mes ją galėtume suprasti? Taip gali galvoti tik dvasia, žiūrinti į mus iš septynerių amžių perspektyvos...

— Tu netiki mano žodžiais?

— Aš tikiu tavo žodžiais, kunigaikšti, bet yra milžiniški nuotoliai tarp to, kas yra ir kas turėtų būti... Kartais mes tuos nuotolius užpildome ne darbais, bet norais...

— Nėra jokių nuotolių, yra kas yra. — Kunigaikščio balse skambėjo nuovargis. Girkalniu pasidodė, kad jis kalba kaip žmogus, kuriam tenka aiškinti aiškiai, savaime suprantamus dalykus. — Mes visi gerame iš to paties šaltinio ir šildėmės prie tos pačios Amžinosios Ugnies. Nėra nei išrinktųjų nei atstumtųjų. Praeitieji ūkanose žerška kardai ir girdėti ryžtingi žingsniai didvyriškos tautos, skinančios sau kelią ir garbę. Ten žygiuoja vyrai, moterys ir vaikai, ten žygiuoja dievai ir kunigaikščiai. Kiekvienoje amžiaus kryžkelėje jie įmuriuoja akmenis, kuriuose surašytos jų dejos, su

krauti pergales vainikai ir prie šių laivias. Aš nematau ten nei vieno, suknubusio po savo didvyriškumo našta. Iš amžių gilumos iškilusi ranka parodė mums kelią, kuriuo aš nuejau ir kuriuo jūs turite eiti. Nei aš negalėjau, nei jūs negalite iš to kelio iškrypti arba pakeisti jo linkmę, nes jai gaires subdžiojo patys dievai. Vienoms tautos lemta gyventi užuovė juose, kitoms — skersvėjuose. Mes esame žvarbių skersvėjų tauta. Tautonų ir slavų bangos amžinai plakasi į mūsų krantus, ir amžinai mes turime jas atlaikyti savo krūtinėmis. Tu abejoji, ar tai pakeliamas silpniesiems pečiams, tu savo nusiminime vadini savo tautą nepasiekiančių skenduolių tauta. Ne, mes esame audrų vaikai; dievai mums leido apsigyventi ant uolos ir liepė ją ginti. Mes vykdomė jų valią. Jokie priešai mūsų negalėjo nugalėti. Tuomet jie pasikvietė į pagalbą savo dievus, bet mes nepralaimėsime tol, kol nenusigręšime nuo savų lietuviškų dievų. Nors tu išpažinti naują Dievą, bet ir tavo širdyje teberūseną atšvaistės Amžinosios Ugnies, kurią užkūrė mūsų prosenelių prosenoliai savo kelionės pradžioje. Kai ta Ugnis užges, lietuvių tautos kelias pasibaigs.

Punios didvyris nutilo ir kurį laiką rymojo giliai susimąstęs ant savo didelio kardo. Atrodė, kad susimąstę rymo ir jo palydovai. Girkalnis nedrįso drumsti to susimąstymo naujais klausimais. Kai kunigaikštis vėl prabilo, jo balsas skambėjo daug švelniau ir Girkalniu kartais rodėsi, kad jis girdi ne šešėlių kalbant, bet klausosi savo paties mąstymo.

— Amžinoji Ugnis yda karšta ir kaip jos liepsnos tyra tėvynės meilė. Mes visi esame Amžinosios Ugnies sūnūs. Ji

KULTURINĖ KRONIKA

NAUJI TECHNIKOS IŠRADIMAI

— Anglijos inžinieriai vėlyklinį — jet motorą, kuris lig šiol buvo naudojamas lėktuvams dabar pritaikė automobiliams ir jau rodo New York'e savo automobilių parodoje.

— JAV Boeing Aircraft kompanijos inžinieriai padarė turbininį motorą, kuris sveria tik 200 svarų ir duoda 175 arklio jėgas. Jis varomas bet kokių kuru: žibalu, gazolinu, aliejum.

— Amerikos lėktuvų gamintojai pastatė lengvo tipo lėktuvus su varikliniais motorais, kurie skrenda 700 mylių —

1150 kilometrų per valandą ir per 5 minutes pakyla 40.000 pėdų — apie 10 kilometrų aukštyn.

I. MOTEKAITIENĖ „TRUBADURE“

Izabelė Motekaitienė, dramatinis sopranas, gėgūžės 7 d. dainuos Amerikos kompanijos Verdi operoje „Trubaduras“ Leonoros rolėje.

Anksčiau joje Bizet operoje „Carmen“, Carmen rolėje dainavo p. Dičiūtė — Trečiokienė. Ip. Nauragis taip pat yra tos operos pakviestas dainuoti vienoje operoje.

BOSTONO LIETUVIAI DALYVAVO TATŲ FESTIVALY

Bostono lietuvių tautinių šokių grupė, vadovaujama O. Ivaškienės, dalyvavo Amerikos tautų festivalyje St. Louis, Mo. miesto operos rūmuose ir turėjo gražų pasisekimą. Jos pasirodymas buvo po Amerikos indiečių pasirodymo.

NAUJA STUDIJA APIE MILASIŲ

„Poetės d'aujourd'hui“ serijoje Paryžiuje išleistas poeto Milašiaus poezijos rinkinys prancūzų kalba, kuriam įžangą sudaro Jean Rousselot siudija, plačiai aptarianti Milašiaus kūrybą, ypač jo poeziją. Knygoje 221 puslapis, kurių pirmąjį 100 sudaro studija.

ANGLIJOS LIETUVIAI STATOSI NAMUS

Anglijos lietuviai jau bagia pinigų rinkimo Lietuvių namams Londone vaju ir status ar pirsks jau pastatytus namus. Anglijų lietuvių beveik tiek, kiek ir Kanadoje. Anglijos lietuviai jau sudėjo pinigų lietuviškiems namams įsigyti, o Kanados lietuviai?

NEW YORKAS NORI

New Yorko miestas yra sumanęs nusiplauti dirbtiniu būdu. Jis turi paruošę 600 svarų „sausio ledo“, kuris bus lėktuvų išbertas ant debesų, kurie dėl to pradės lyti. Tuo būdu miestas nuo staigaus ir gausaus lietaus bus vienu ypu išplautas. Tam tikslui miestas aukia tirštesnių debesų.

užgrūdino aiščio širdį ir jos liepsnose pražydo jo garbė. Aiščio kelias apžertas Amžinosios Ugnies kibirkštys nuo Amžios pražydios. Ji rūseną amžinai, kaip amžinai rūseną gyvenimo siela. Amžinoje Ugnyje atsispindi gyvenimo sielos amžinasis plazdėjimas. Amžinąją Ugnį ižiebė amžnieji dievai, mūsų tautos tako pradžioje, ir ji niekadoms negali užgesti. Dabar tu suprasi, kodėl vaidilutės, užgesinusios Amžinosios Ugnies aukurą, turėdavo jį iškurti savo gyvybe. Joms buvo patikėtas saugoti amžinasis gyvybės šaltinių šaltinis, iš kurio sėmėsi ir tebesisemia aiščio giminės stiprybės ir jėgų gyventi ir mirti. To šaltinio sergėtojos turi būti budrios, kaip turi būti budrios sargybos, kurioms pavesta sergėti šventovių šventovė, kur paslėpti tautos turtai. Tik savo gyvybe jos galėdavo sumegzti pertrauktą Amžinosios Ugnies siūlą, kaip užsūdęs budėjimo metu sargybinis turi savo nusižengimą apmokėti savo gyvybe, kaip šiaudadūšis turi savo kraują nuplauti savo nusikaltimą tėvynei. Tas dėsnių rūstus, bet teisingas. Neieškok iš ganymo silpnybės. Likimas nepribarstė rožių aiščiams ant kelio. Šiandien vėl mūsų žemę trypia pavargėjai: naujųjų laikų kryžiuočiai ir maurojanti niekadoms nepasisotinusi meška. Vieni pakeitė savo apsiaustus, kiti — savo kailio spalvą, bet jie yra seni. mūsų pažįstami. Vakarų kareivės, švaistydami si kryžiumi ir kardu, savo apsiaustu norėjo užslopinti Amžinosios Ugnies židinį, meška savo snukiu norėjo parausti mūsų alkū pamatus, bet nei vieni, nei kiti niekadoms nepajėgė užslopinti jos liepsnos. Nuo pralieto kraujo ir asarų ji tik dar skaisčiau suliepsnodavo. Neužgesins jie jos ir šiandien,

as tau sakau. Miestai ir sodybos gal pavirs pelenais, bet ir po jais dūlės Amžinosios Ugnies kibirkštys. Lietuviai pakartos mano legendą, nes aš savo mirtimi apvaisinau juos nemariu troškulių gyventi garbėje kiap tauta. Aš niekadoms nemiriau, nes aš gyvenau milijonuose jūsų širdžių. Mano pilis nežuvo gaisro liepsnose: tik aš savo tėvynės ribas nukėliau iki Anapilės, iki amžinybės ribų. Mano pilis jums liepsnoja ir liepsnos amžių akiračiuose. Aš keliauju amžių ratą: aš amžinai atgimstu su naujomis kartomis, aš panašus į amžinai jauną dievą, prie kurio kojų niekadoms nenuvysta gėlės. Aš miriau, kad duociau amžiną vaisių. Milionams aš tik legenda, bet ištikrųjų aš jiems artimesnis už brolių ir tėvą. Tik legendos nemiršta ir amžinai gyvena žmonių širdyse ir mintyse. Nėra mirusiųjų ir gyvųjų, yra tik viena amžina niekadoms nesibaigianti lietuvių šeima. Tebūna dievų valia!

Paskutinius žodžius jis jau ištare sėdėdamas ant balto, eiklaus žirgo, šuoliuojančio p dange. Girkalniui atrodė, kad ir jis joja šalia ir kad kunigaikščio palydovai seka pasakui. Taip prasidėjo jo nuostabi kelionė į amžių gilumą. Miestai, sodybos, keliai ėmė nykti, o jų vietoje žėlė vis tankesnės girios. Nemuno ir Neries krantai vis labiau tvino želmenija, kol beliko dviejų upių tvisknėsios juostos, beieškančios sau kelio per girių giūdumas. Joti jiems buvo švie su, nes visą laiką švietė gaisrų pošvaisės.

— Visas kelias į praeitį apšviestas karo pošvaisčių, — ištiesė ranką kunigaikštis. — Tuo keliu keliavo aiščio giminės ir tebekeliauja. (Bus daugiau).

„Dainos“ grupe veikia

Šių metų kovo 31 d. pirm. M. F. Jokubynienės bute, kviečiant dainietės E. Stepaitienę, E. Žikorienę ir St. Šileikytę, įvyko gausus dainiečių susirinkimas. Iš valdybos bei komisijų raportų matosi gyvas grupės veikimas ir nuosirdus rūpinimasis nelaimingais tremtiniais, kuriems kovo mėn. išsiųsta 25 maisto siuntiniai, duagausia džiūva sergantiems reikalingiausias maistas. Tenka pasigėrėti, kad talka dainietės visuomet teikiama su didžiausiu noru. Šį kartą be darbščiuju dainiečių E. Stepaitienės, V. Abromaitytės, M. Norkuvienės ir pirm. Jokubynienės, mieliai padėjo siuntinius pakuoti vos tik prieš kelias dienas iš Vokietijos atvykę broliai Abromaičiai ir Jakubynių šeima. Jiems visiems pirmininkė gražiai padėjo.

Revizijos kom. vardu pranešimą padarė G. Kuzmickienė. Dažniais atvejais, pasirodo, norint visus gautus atsišaukimus patenkinti, padaroma ir skolos, jei išde neužtenka pinigų. Sukelti pajamas dainietėms noriai ir nuosirdžiai padeda mūsų gerieji lietuviai. Štai, kad ir paskutiniu metu laikotarpio, dėl per dažnų rengimų įvairių pramogų, dainietės ilgą laiką nebegalėjo niekur gauti salės surengti kokį nors parengimą, todėl buvo kreiptasi į visuomenę per nareis su aukų lapais. Tenka pasidžiaugti, kad šiuo būdu dainiečių pastangos buvo gražiai paremtos. Be jau anksčiau skelbtų organizacijų, suteikusių gan stambiais pinigines aukas, šiame susirinkime buvo pranešta, kad K. L. S. skyrius Toronte skyrė irgi 10 dol. auką. Kitų organizacijų gauti laišškai su pasižadėjimais auką skirti ateity.

Labai džiugu, kad šį kartą mūsų rūpestingos narės itin nuosirdžiai pasidarbavo rinkdamos aukas iš pavienių asmenų. Savo lapus įdavė: Dr. E. Jasevičiūtė su 6.50 cent., V. Abromaitytė su 48.73 cent. ir M. Tamulaitienė su 53 dol. Tai yra labai graži suma pinigų, už kurią dainietės vėl gali drąsiai pasiekti šalpos reikalingas šeimas bei ligonius. Tiek čia išvardintoms rinkėjoms, tiek mūlimiems tautiečiams, neatsadus rūpinimasis suteikti auką, grupė nuosirdžiai dėkinga.

Iškilus klausimui, ar dainietės nesutiktų sušelpi Sungailų vaikučių, kurie yra prieglaudoje, dėl abu tėvus ištiku sių — skaudžių ligų, be jokių abejonių veimbalsiai buvo nartata, kad Velykų proga sanatorijoje esantiems Sungailams pasiūsti sveikinimą ir linkeimus su 10 dol. dovana, o jų vaikučiams nupirkti po naują batelių porą. (Žymėtina, kad šiuos vaikučius globoja ir mūsų skautai, todėl buvo susitarta su jais, kad nenupirktų vienodų daiktų).

Šios šeimos nelaimi sujaudino nareis ir jos bematant suaukavo vietoje sekamai: Dunčikienė 1 dol., Z. Šakalienė 1 dol., O. Kalinauskienė 1 dol., Bukowskienė 1 dol., M. Počuvienė 2 dl., V. Abromaitytė 50 cent., Apeikienė 50 cent., N. Kaveckienė 25 cent. Kitos pasižadėjo aukoti rūbelių. Batus ir kojines nupirkti sutiko Jokubynienė ir Počuvienė. Prisiėdė dar ir p. Beinor — Bukowskaitė. Mūsų grupę padidino narės: Emilija Ceputienė, rekomenduojama Z. Užemeckienės ir Ona Apanavičienė, rekom. S. Pundžuvienės.

Šį mėn. irgi numatyta patenkinti visus gautus atsišaukimus ir pasiūsti maisto siuntinius, kuriuos pakuos ir pasiųs: Apeikienė, Bukowskienė, Žikorienė ir Kuzmickienė. Sirgusi dainietė Z. Užemeckienė, buvo atlankyta pirm. M. F. Jokubynienės, E. Garbuzaitės, E. Žikorienės ir V. Kaveckienės. Ruošimu pasilinksminimo — šokių, kuris įvyko liet. parapijos salėje, balandžio 14 d., rūpinosi Žikorienė, Užmeckienė.

LAROSE & LEFEBVRE

Nejudomas turtas.

Lietuvius atstovas A. ŽARNAUSKAS (A. J. Zarnon).

Sąžiningai patarnauja lietuviams, perkant bei pardodant narus ir visų rūšių biznius.

Duodame išsimokėjimui su 1 ir 2 mortgage.

2057 St. James St. W., Montreal.

Tel. WI 0227

(Dieną ir naktį)

MOKINKIMES ANGLISKAI

LESLIE MACKINTOSH

Anglų kalbos mokytojas tarptautiniame YMCA skyriuje Montrealyje.

SESIŲ MĖNESIŲ KURSAI PAŽENGUSIEMS MOKINIAMS.

Siųskite penkis dolerius reregistracijai ir mokėkite tris dolerius mėnesiui.

Rašykite:

Leslie Mackintosh Reg'd., P. O. Box 294. Westmount, Quebec.

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAI DOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJŲ VISADA PASIRUOŠES PADETI

2102 FULLM ST.

AMherst 0694

Lietuviška moteru kirpykla

Daro šukavimą, pusmetinius ir trumpalaikius frizavimus, dažymą ir kt.

Sav. BIRUTĖ DODONAITE

(B. M. Dodon)

2521 Centre St., Montreal.

Tel. FI 0208

CRANK GRINDING J. Ambrasas — L. RUGIERIS CYLINDER BORING

MONTREAL MOTOR REBUILDERS

AUTO PARTS AUTOMOTIVE MACHINISTS MOTORS REBUILT & EXCHANGED

585, Prefontaine St.

FRontenac 0879

corner St. Catherine

GRAŽUS KONCERTAS LONDONE

London, Ont. Balandžio 16 d. vietos lietuvių kviečiamas Londone koncertavo Toronto lietuvių vyrų choras, vedamas A. Narbuto. Kadangi choras užpildė didžiąją programos dalį, tai apie jį pradžioje tenka ir rašyti.

Jau iš pažiūros choras daro gerą įspūdį: veiduose spindi jaunatvė, o vienodi balti (tautiškom juostom juosiami) rūbai jau sakyte sako apie susiklausantį vienetą. Buvo skelbta, kad choras atvyksta pilname sąstate, ir scenoje gražiai išsirikiavo 26 jo dalyviai.

Choro repertuare 14 dainų. Dainos daugiausia lietuvių kompozitorių, su skoniu ir deramai parinktos. Gilūs jų žodžiai sminga lietuviui į širdį, nes kalba apie tėvynę, jos gynimą ir laisvę, vyrišką ryžtumą, drąsą, kovą ir budrumą bei kviečia brolius namo... Dirigentas A. Narbutas sumaniai valdo chorą. Visame šiame puikiam vienetu vyrauja antrieji balsai. Tiesa, jei būtų visas choras, gal šis vyraavimas liktų išlygintas. Tačiau kaip ten bebūtų, choras dainuoja puikiai. Ypač gražiai skambėjo A. Ražiūno „Karas“, A. Graužinio „Mes ka-

kienė, Apeikienė ir Kalinauskienė. Nors šis pasilinksminimas nebuvo labai gausus, atsilankius gražiam būriui mūsų smagaus jaunimo, vakaras praėjo linksmoje nuotaikoje ir sudarė pajamų keletui siuntinėlių. Vsiems, parėmusiems šį pasilinksminimą atsilankymu, nuosirdus ačiū.

Ačiū ir kun. Ažubaliui, kurs salę suteikė nemokamai, kaip ir auką kilniems dainiečių tikslams. Sekantis susirinkimas kviečiamas p. Z. Užmeckienės, balandžio mėn. 28 d. 8 val. vak. 11 Cottingham Rd. Po susirinkimo malonios šeiminkės E. Stepaitienės, E. Žikorienės ir St. Šileikytės, vaishio dainietės ir viešniai įvairiais skanėniais, vaisiais ir kavinute, po kurių visos joms dėkingos ir smagios skirstėsi namo. (kor).

TILLSONBURGAS GRAŽIAI VEIKIA.

Tillsonburg, Ont. Kanados ministeris pirmininkas atsakė į Tillsonburgo ūkininkų sveikinimą, pasiūstą jam Vasario 16 d. proga. Atsakymas prisiųstas Tillsonburgo Lietuvių ūkininkų klubo pirm. St. Augustinavičiaus vardu.

Vasario 16 d. proga surinktas pelnas \$ 100,— pasiūstas Tuatos Fondui. Be to už surinktas aukas \$ 50,— pasiūstas Vokietiją sergantiems džiūva medaus ir sviesto. (jg).

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD TR. 1135

MONTREALIS 2836 Allard Tr. 1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždedami jiems "Drex", kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutausome rūbus (išširtus), įsiuваме sagas ir pan. Kiekvieną orderį paimame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Už informaciją prašome telefonuoti TRemore 1135 (galima pašaukti lietuviškai).

Lietuviai savininkai: J. Kriauceliūnas

J. Matulaitis

A. Majauskas

DĖMESIO, NAUJI KANADIEČIAI!

Prieš pirkdami naujus baidus, užsukite pas

Bruno Cousineau

6219 — 25 Monk Blvd., Ville Emard. Tel. TR 0712.

Čia rasite didelį pasirinkimą visų Jūsų butui reikalingų baldų: miegam., gyven., ir valgom. kamb. — sofos, foteliai, įvairūs pečiai, bei virtuvės įrenginiai, šaldytuvai, skalb. mašinos, elektriniai lygintuvai etc.

Viskas pigiau nei kur kitur. Lengvos išsimokėjimo sąlygos, malonus patarnavimas. Penktadieniais ir šeštadieniais aidara iki 9 val. vak. Specialus patarnavimas lietuvių kalba penktadieniais 7 — 9 ir šeštadieniais 2 — 9 val. vak.

PIRMIEJI ORGANIZACIJOS ŽINGSNIAI

Calgary — Alberta. Calgary miesto plačiai žinomas Kanasas iš kasmet vykstančių tradicinių kovojojų pasirodymų — stampdės vadinamų. Čia naktos bendrovių būstinės; per čia eina tranzito ir turistų kelias per įspūdinguosius Rocky Mountain kalnus.

Calgaryje daug lietuvių ian kėsi, bet užsilikusių gyventi nepersidžiaus. Todėl suėjimų, pasilinksminimų retokai pasitaiko. Norint viešai pasirodyti tekdamo pavieniams asmenims imtis iniciatyvos. Calgaryje visada didžiavosi savo tarpusavio susitarimu, sugyvenimu, gero lietuvių vardo palaikymu.

Po ilgo dėsimo pagalvius apsisprendę vietos lietuvių reikalų tvarkymą pavesti rinktiems asmenims. Įvykusiame š. m. balandžio 16 d. susirinkime išrinkta valdyba iš 5 asmenų: pirm. Anderson T., vicepirm. Yauga B., sekret. Beniušis P., pramogų org. Žukauskas P., reprezentatorius I. Nakrošius.

Revizijos kom. sudaryta iš: Grigienės V., Žemaičio B. ir Želvio P.

Susirinkime svarstyta organizavimosi prasmė, būsimųjų susirinkimų ir pramogų vietos ir laikas. Susirinkimo dalyviai pasiliko prie „Calgarietis“ tradicijų, nutardami nesivelti į tarpusavio gincus ir apsirubėti veiklą vietos pobūdžio reikalais.

Po susirinkimo buvo trumpi užkandžiai, padainuota, pasikalbėta. Aišku, Calgaryje veikla pareis nuo visų apylinkės lietuvių pritarimo, prisidėjimo ir paramos.

Dalyvavęs.

LETHBRIDGE LIETUVIŲ VEIKLOS APZVALGA

Lethbridge, Alta. Čia lietuvių nedaugiau, bet jie yra susibūrę į Kanados Lietuvių Tarybos skyrių, kuris veikia pagal išgaies.

Vasarą sąlygos susitikimams ir subuvimams yra palankesnės, todėl ir veikimas yra gyvesnis, žiemą gi, ypač, kad ji čia šalta ir ilga, ne tokios palankios. Minėtinas tik tai, nepriklausomybės paskelbimo šventės minėjimas, kuris čia buvo surengtas galimai įspūdingiau, kaip čia yra galimama.

Kovo mėn. 12 d. KLT skyrius turėjo susirinkimą, kuris buvo kaip ir metinis, nes jame perrinkti valdomieji organai, aptarti reikalai ir numatyta ateities veikla.

Naują KLT Lethbridge skyriaus valdybą sudaro: M. Petrusis — pirmininkas, J. Ryckis — sekretorius ir išdėstas ir V. Rukša — narys; kandidatai — St. Noreika, V. Tulnaukas ir G. Atkočiūnaitė. Revizijos komisija: St. Pulkauninkas ir J. Atkočiūnas; kandidatai — J. Petrauskaitė.

Susirinkime buvo kilęs sumanymas persiorganizuoti KLB apylinkę, bet nutarta tuo tarpu pasilikti, kaip buvus, nes KLB dar tiksliai organizuojasi. Mūsų skyrius taip pat dalyvaus tame KLB organizavime, laikydamasis KLB — LOK aplinkraščių, taisyklių ir nurodymų. Tvarka ypač reikalinga kuriant rimtą organizaciją.

Prie skyriaus veikia ir skautų būrelis, kurį skyrius globoja. Bendruomenė susirinkimus ir tautinių šokių grupę šokių pratimus daro vietos YMCA-oje.

Dalyvavęs.

TIMMINS APYLINKĖS L. O. K. SIŪLYMAS

Sustabdant šališką laikraščio L. O. K. veiklos bei posėdžių interpretavimą, siūlome skelbti spaudoje L. O. K. to oficialią ir smulkia kiekvieno posėdžio eigą, kad lietuviškoji visuomenė gautų objektyvų diskusijų vaizdą ir galėtų stebėti L. O. K. darbus, rūpesčius bei nepasisekimus. Juk tai yra mūsų visų reikalas. Turime teisę, kad ir netiesiogiai stebėti mūsų org. veiklos eigą, atsiradusiems sunkumams daryti siūlymus ir tuom pagreitinti persiorganizavimo darbą.

Laikraščio duodami šališki posėdžių aiškinimai kenkia L. O. K. veiklai, taip pat dėl tos priežasties daugeliui organizacijų ir bendruomenių sulaukiančių Apylinkių sudarymo ir produktingos veiklos mūsų vie ninteliu tikslui ir idėjai — Lietuvai Tėvyni.

K. Lukošius,
Pirmininkas.
B. Sriubickis,
Sekretorius.

Red. Priešas. Timminso ALOK pasiūlymas, kad reikiama visuomenė plačiai informuoti per spaudą, yra geras. Bet jis ir vykdomas. Pateikti gi platų posėdinių diskusijų vaizdą neįmanoma, nes tai, kas per tris — keturias ir net penkis valandas prišnekama, patiekti neįmanoma. Pagaliau, tai neturi ir svarbumo, nes juk svarbūs yra nutarimai, o ne tai, kaip prie jų pirieinama. Pagaliau vienas „Tėviškės Žiburių“ neišlaikymas linijos — „sušlubavimas ant propagandinės kojos“ reikalui negali pakenkti, nes „NL“ reagavus iš semės, daugiau tokie šališki ir nedžentelmeniški pasakymai, neturėtų pasikartoti. Be to, Centrinis LOKas didelį darbą jau yra nudirbęs ir kokių nors žymesnių klavių nenumatoma. Reikia, kad vietose vyktyt konkretus organizacinis darbas.

Be to, KLB — LOKo posėdžiai yra vieši ir, kas nori, gali juos lankyti, — jokios paslapties nėra.

Siuntiniai

i Sov. Rusija

Siunčiame senus ir naujus daiktus, vaistus, Streptomyciną.

Reikalaukite informaciją: Emso Parcel Co, 1823 Lincoln Ave., Montreal, Tel: WE 5251 Mes vieninteliai Kanaoje turime betarpį Rusijos vyriausybės agentūros Intrust įgaliojimą.

ALBERTOS LIETUVIAMS REIKTŲ STIPRIAUS VEIKTI

Leduc, Alberta. Lietuvos Nepriklausomybės, tautos ir visuomenės tikslais skelbiama visokių sumanymų ir pasiūlymų. Tai yra gražu ir svarbu, kad tie gražūs tikslai būtų siejami. Deja, taip nesidaro. Ir tai negerai.

Aš kalbu apie Albertos provinciją, ypač — Edmontoną. Štai buvo minima Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo diena. Gana silpnai viskas praėjo. Ne tik tai Tautos Fondui daugelis neaukojo, bet kai kurie net į minėjimą neatvyko. Aš mažai pažįstu naujai atvykusius, bet stebėjau, kad ir seniau apsigyvenusieji ir jau įsigyvenusieji ir turį tai įmones, tai po kelias net farmas, neatliko savo tautinės ir, pasakyčiau, pilietinės pareigos. Juk niekas mūsų negarantuotas, kad šiame žmonių santykių suirime, ir mes negalime atsidurti be nieko, kaip dabar mums žmonių yra likę net be pastogės ir pragyvenimo sąlygų.

Mums reikia labai sukrusti. Metas jau susiprasti. Nereikia manyti, kad mes čia, Kanadoje, esame jau tokioje užuovėjoje, kurios nepasieks nelaimės, kitus jau seniai pasiekusios.

Tur būt, kaip kurie mūsų vis dar negauna gerų laikraščių, kurie objektyviai nušviečia padėtį. Jiems, tur būt, vis dar siunčiami laikraščiai iš nemo kamųjų šaltinių, arba apmokami propagandos ministerijų.

Tautiečiai, sukrustime ir pagalkvokime, kad ir mums reikia stipriau veikti.

Nikodemus Kardelis.

MŪSŲ KLIENTAMS

Mūsų bendrovės skelbimas dabar yra talpinamas sumažintas ir jame randasi tik maža dalis siunčiamų siuntinių sąrašo. Talpinti laikraštį pilną siunčiamų siuntinių sąrašą, kuriame yra apie 70 siuntinių rūšių — užimtų laikraštį perdaug vietos ir Bendrovei būtų per didelės skelbimo išlaidos. Tad

MUSU SPORTAS

PRADEDA VEIKTI SYDNĖ JAUS LIETUVIŲ SPORTO KLUBAS

Vasario 11 d. įvyko seniai lauktas Sydnėjaus lietuvių sporto klubo steigiamasis susirinkimas. Dalyviai, nusprendę klubo steigimo reikalą neatsižvelgti, išrinko laikiną klubo vadovybę: J. Gružauską, V. Deikų, A. Ramanauską ir S. Paulauską. Klubas nutarė suburti vieną vieną sportuojančius ir sportui prijauniančius Sydnėjaus lietuvių, kurie galėtų praleisti laisvalaikį lietuviškoje aplinkumoje. Klubas stengsis organizuoti idomų laisvalaikio praleidimą bei pramogas. Numatoma įsteigti visų pageidaujamų sporto šakų sekcijas. (MP)

KREPŠINIO KOMANDA CANBERROJE

Vasario 2 d. persiorganizavo senoji Canberros „Baltų“ krepšinio komanda, 1949 metų NSW valstybės krepšinio vice-meisteris, į Canberros lietuvių krepšinio komandą. Kapitonu išrinktas Vytautas Genys ir pavaduotoju Pranas Gružauskas. Komanda pradėjo treniruotes ir rengiasi 1950 metų varžyboms. Tenka pasidžiaugti, kad susidarė dar vienas lietuviškas sporto vienetas. (MP)

Plunksnos svor. boksininkas J. Zemaitis yra laikomas antruoju čempionu Anglijoje ir ketvirtuoju visoje Didžiosios Britanijos imperijoje.

STALO TENISAS

Londono lietuvių stalo teniso komanda „Lithuanian“ ir to

liau pirmuoja Division 4 (South), East London League, iš viso turėdama 15 laimėtų rungtynių ir 1 pralaimėtą. Tė liko žaisti 2 rungtynes.

Kovo 28 d. lietuvių klube lankėsi Eton Manor „E“ stalo teniso komanda, kuri pakartotinai pralaimėjo rezultatu 6 : 3. Žaidė: Lithuanian „A“ — Petkus (3), Lingaitis (2) ir Razminas (1).

Kovo 29 d. vėl įvyko lietuvių klube rungtynės su pasiūlymus anglų komanda. Tai buvo Orford HSE T.T. Club, kuri pakartojo savo pralaimėjimą pirmame rate, tik kiek švelnesniu rezultatu — 7.2. Žaidė ir taškų pelnė: Lithuanian „A“ — Razminas (3), Petkus (2) ir Bušmanas (2). (BL)

SACHMATAI

„KOVAS“ — FERGUSON PAILIN 6 — 5

Kovo 19 d. Manchesterio „Kovo“ šachmatininkai, Lietuvių klubo patalpose žaidė draugišką šachmatų rungtynės su Manchesterio C lygos Ferguson Pailin Ltd. komandos rinktinės, sustiprinta A lygos žaidėjais, laimėdami 6 — 5.

Pažymėtina A. Lesinsko ir J. McCallum partija, kurią A. Lesinskas po trijų valandų permainingos kovos, daugelio suinteresuotų žiūrovų stebėjimo, laimėjo.

Žaidė šie: Stabačinskas — J. W. Batty 0 — 1, Preibys — H. Jones 0 — 1, Šiaučius J. — F. Lyse 1 — 0, myle — S. Hinecliffe 0 — 1, Šiaučius V. — E. Madders 1 — 0, Nagaitis — A. Hadfield 0 — 1, Steponavičius — R. Lockett 1 — 0, Lašaitis — A. Edwards 0 — 1, Kalvis — E. Alcott 1 — 0, Lesinskas — J. McCallum 1 — 0, Tamuliūnas — A. W. Peatfield 1 — 0. (BL)

KAS SKAITO

„NEPR. LIETUVĄ“ — REMIA LIETUVOS LAISVĖS KOVĄ!

5505 13th Ave., Rosemount, Montreal 36, Que.

Tel. AMherst 0342

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

Parduodam namus — Parūpinam visokias apdraudą

Darom raštų ir dokumentų patvirtintus vertimus ir tt.

NUOLATINIS PATARNAVIMAS

ALBERTAS J. NORKELIŪNAS, c. s. c.

VERDUNE FISH AND CHIPS

labai geroje vietoje. Galima tuojau perimti. Užpirti galima su \$ 2.500. Skambinkite:

Montreal Enterprises Reg'd. Telefonas: Amherst 0342.

S. MAZULAITIS

Lietuvio siuvejas

Priimu vyrų ir moterų drabužių užsakymus iš savos ir klientų medžiagos. Vėliausios Europos ir Kanaudos mados. Kaina priinama.

6920 Monk. Blvd. Ville Emard, Montreal, Tramvaj. 36

PIETŲ AMERIKOS

lietuvių gyvenimą pažinsite, skaitydami trečią dešimtmetį einantį

„Argentinios Lietuvių Balsa“

Casilla de Correo 303, Buenos Aires, Argentina. Prenumeratas, 2 dolerius metams, galima siųsti laiškais arba banko čekiu.

2450 ST. CATHERINE E. — — — MONTREAL Viena minutė kelio nuo Lietuvių Klubu

MIKE GROCERY

SAV. MIKAS REINETAS TEL. CH. 0989 Alus. Didžiausias įvairių prekių pasirinkimas. Geriausia vieta siuntiniams paruošti siuntimui į Europą. Vietoje supakavimas ir pašto patarnavimas be atskiros atlyginimo.

TR. 8112

Skaniai užkąsite, atsigersite gaivinančių gėrimų ir pasiklausysite plokštelių muzikos

LIETUVIŲ SVETAINĖJE

pas BRONIŲ JAZOKĄ 7682 Edward St., Ville Las alle

Auksta kokybė -- zema kaina

Siuntiniai į visus Europos kraštus išskyrus SSRS

per US Parcel Post.

Užsakymuose prašoma rašyti AIŠKIAI siuntėjo ir gavėjo adresą, pakieto numerį ir jo kainą.

STANDARTINIAI PAKIETAI:

Kaina amerikoniškais doleriais

2 sv. dešros Saliami		5 sv. kiauš. taukų	Nr. 4
2 sv. kiauš. taukų	Nr. 1	2 sv. rūkytų lašinių	
2 sv. maltos pup. kavos	\$	1 sv. deg. pup. kavos	\$
(skardinėse po 1 sv.)		½ sv. arbatos (Lipton)	5.95
2 sv. cukraus	6.10	3 gab. tualet. muilo	
1 sv. džiov. vaisių			
2 sv. rūkytų lašinių		1 sv. malt. pup. kavos	Nr. 5
1 sv. kiauš. taukų	Nr. 2	(skardinėje)	
2 sv. maltos pup. kavos		½ sv. kakao	\$
(skardinėse po 1 sv.)	\$	½ sv. arbatos (Lipton)	5.85
½ sv. arbatos (Lipton)		1 sv. pien. šokolado	
1 sv. pien. šokolado	5.65	(plytelėmis)	
(plytelėmis)		2 sv. cukraus	
2 sv. cukraus		1 sv. džiov. vaisių	
		½ sv. sūrio	
		2 sv. alyvos (Mazola)	
2 sv. malt. pup. kavos	Nr. 3	1 sv. kiauš. taukų	Nr. 6
(skardinėse po 1 sv.)		1 sv. rūkytų lašinių	
1 sv. kakao	\$	1 sv. malt. pup. kavos	\$
½ sv. arbatos (Lipton)		(skardinėje)	
1 sv. džiov. vaisių	5.30	1 sv. cukraus	4.45
2 sv. cukraus		1 sv. pien. šokolado	
2 sv. kiauš. taukų			

(plytelėmis)

¼ sv. arbatos (Lipton)

1 sv. džiov. vaisių

2 sv. rūkytų lašinių

1 sv. kiauš. taukų

1 sv. ryžių

5 sv. kviet. miltų

5 sv. cukraus

1 sv. razinkų

1 sv. deg. pup. kav.

½ sv. arbatos (Lipton)

1 sv. džiov. vaisių

3 sv. kiauš. taukų

5 sv. kviet. miltų

5 sv. cukraus

2 sv. deg. pup. kavos

1 sv. razinkų

1 sv. džiovintų vaisių

5 sv. kiauš. taukų

5 sv. kviet. miltų

5 sv. cukraus

1 sv. razinkų

1 sv. malt. pup. kavos

(skardinėje)

½ sv. arbatos (Lipton)

5 sv. kiauš. taukų

4 v. malt. pup. kavos

(skardinėse po 1 sv.)

2 sv. pien. šokolado

(plytelėmis)

10 sv. kiauš. taukų

4 sv. malt. pup. kavos

(skardinėse po 1 sv.)

18 sv. kiauš. taukų

Pagal atskirą kainoraštį ruošiamas INDIVIDUALIUS maisto pakietas.

Teiraukitės dėl siuntų didesniais kiekiais.

KITI SIUNTINIAI

Vaistai penicilinas ir kt. Pinigai į visus Europos kraštus. Į Vakarų Vokietiją 100 DM — \$ 22.00.

REIKALAUKITE MŪSŲ KAINORASČIŲ! HONEST AID, REG'D

456 West 63rd Street, Chicago 21, Ill. Telefonas Wentworth 6-4107.

REMĖKIME SAVUS!

Nors daugelį kartų buvo rašyta — priminta lietuviams, kad geriausias būdas, pareikšti mūsų tautos budeliam — komunistams griežčiausią protestą, neremiant jų vedamą biznį — įvairių parduotuvių bei spaudo. Amerikos valstybėje jau tas pradeda įgyvendinti, kaip rašo lietuvių ir amerikiečių spaudo, bet Kanadoje dar nežymiai jie yra remiami. Kanados lietuviai turėtų paimti Amerikos lietuvių pavyzdį, nes didesniuose miestuose jau turime tikrų lietuviškų krautuvų, restoranų — valgyklų ir kitų užėgų, kur lietuviai praleidžia laiką.

Prieš trejetą mėnesių Hamiltono mieste Barton Str. 478 Nr. įsisteigė vienintelė tikrų lietuvių rankose užėg — restoraną vardu „Lunch Arena“, kur yra jaučiamas tikras lietuviškas malonumas skaniai pavalgyti lietuviškų ir angliškių valgių su pavyzdžiu švira ir mandagiu patarnavimu bei lietuviškų plokštelių muzika. Ta pačia proga noriu priminti Hamiltono lietuviams, ypač viengungiams, kad geriausias būdas eiti pas tikrą lietuvį, bet ne komunistą, kuris gavęs iš mūsų pelną, atiduoda tam tikrą dalį savo „neklaidingai“ partijai, o tas vėdas prie didesnio teriojimo mūsų tautos už geležinės uždangos.

Mano asmeniškai pageidavimas iš naujų Hamiltono biz-

nierių laikyti lietuviškos spaudos — knygų ir laikraščių, bei meniškų išdirbinių pardavimo skyrelį. Tam vietos yra. Gerio pasisekimo. Lankytojas.

PAIEŠKOJIMAI

— Jonas Naujokas, Bobington Ind. Hostel, Nr. Stourbridge, Worcs, England, prašo atsiliepti Dovą arba Emilį Naujoką arba žinančius jų adresą prašo pranešti.

DĖMESIO JONAVIŠKIAM!

Mieli preiteliai iš Jonavos. Prašau atsiliepti adresu: Jonas Simonavičius, 3581 De Bullion str., Montreal, Que., Canada.

ATSISAUKIMAS IS ARGENTINOS

Minint mūsų spaudos laisvės atgavimo 46 metų sukaktį, „Argentinios Lietuvių Balsas“ vykina savo vajų šį gegužės mėnesį. Šio vajuos metu išei-
na „A. L. Balsas“ Nr. 900.
Būsime dėkingi visiems, kas šio vajuos proga užsiprenumeruos „A. L. Balsą“. Metams \$ 3.00. Jei ne prenumerato-
mis, tai bent kokia parama prašome prisidėti, kad „A. L. Bal-
sas“ pajustų demokratines vi-
suomenės pritarimą.

Banko čekiais per New Yorką arba laiškuose prenumera-
tas ir paramą prašome siųsti
sekančiu adresu:

„A. L. Balsas“

Casilla de Correo 303
Buenos Aires — Argentina.

KNYGOS MYLĖTOJAMS.

1. LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE, Jonas Audrūnas ir Petras Svyrius. 312 pusl., iliustruota, gerai įrišta. Kaina — \$ 1,50.

2. LITHUANIAN FOLK ART by J. Baltrušaitis. Ph. D. 256 illustrations. Kaina \$ 1,50.

3. TIMELESS LITHUANIA, Dr. Owen J. C. Norem. 300 pusl. Kaina \$ 3,—.

4. LITHUANIA UNDER THE SICKLE AND HAMMER, By Col. Jonas Petraitis of the Lithuanian Army. Kaina 50 ct.

Užsakymus ir pinigus siųskit:

K. Andriuskevičius, 5155 Bourbonniere, Apt. 6, Montreal, P. Q.

ANGLŲ KALBĄ BESIMO-KANTIEMS.

V. Pėteraičio lietuviškai — angliškai žodynai:

1. Didysis per 30.000 žodžių, kaina \$ 5,—.

2. Mažasis per 12.000 žodžių, kaina \$ 2,50.

Užsakymus ir pinigus siųskite:

1. Mrs. I. Andruskevičienė, 5155 Bourbonniere, Apt. 6, Montreal, P. Q.

2. Mr. St. Dargis, 83 Euclid Ave., Toronto, Ont.

3. Mr. A. Miškinis, 5776 York St. London, Ont.

4. Mr. J. Pleinys, 83 Erie Ave., Hamilton, Ont.

5. Lietuvių Valgykloj, 870 Dundas St. W., Toronto, Ont.

BALTICKA

Lietuvis batsiuvis.

Pataisymai ir užsakymai.
5355 Verdun Ave., VERDUN.
Tel. YO 0669.

REIKALINGA LIETUVAITE PADAVĖJA

NATIONAL RESTAURANT
633 Church Ave., Verdun.
Tel. TR 0141

NUO GEGUŽĖS MĖN. 1 D.

išnuomojamas erdvus, saulėtas kambarys dviems vyrams, mergaitėms ar vedusiųjų por. Sužinoti po 6 val. vak. ir šeštadienį ar sekmadienį visą dieną.

7766 Durocher Ave, Montreal.

LIETUVIŠKA

BALDU KRAUTUVE

IR DIRBTUVĖ.

PARDUODAME GATAVUS, PRIMAME UŽSAKYMUS IR PATAISYMUS.

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING CO
899 BLOOR ST. W. TORONTO, TEL. LO 1438.
SAV. J. KAMICHAITIS. PATARIMAI VELTUI

ANGLIJOS LIETUVIAI STEIGIA VEDYBŲ BIURĄ

Anglijos lietuviai susirūpino lietuviškų šeimų kūrimu ir lietuvių bei lietuvačių palai-
kymu tautai. Tuo tikslu Ang-
lijos lietuviai rimtai nusistatę
steigti vedybų biurą, kuris pa-
siryžęs suregistruoti visus lie-
tuvius ir visas lietuvaiteis, ku-
rie nori tuoktis. Biuras tu-
rėtų vsių jų fotografijas ir bio-
grafijas, kad susidomėjusiems
galima būtų su visa vedybine
medžiaga susipažinti ir pasi-
rinkti.

Tuo pačiu norima užkirsti
mišrių šeimų sudarymui kelius
ir visus lietuvių išlaikyti Lie-
tuvų šeimose

LIETUVIO STATOMAM NAMUI

yra reikalingas lietuviško sti-
liaus planas. Maloniai prašau
atsiliepti

LIETUVIŲ INŽINIERIŲ.

kuris tokį planą paruošė.
Vytautas Grinskevičius,
2492 St. Famille St., Montreal,
P. Q. Telefonas: LA 1988.

PARDUODAMAS

130 ekerių jaunas tabako ūkis.
4 naujos džiovyklos (kilos),
150 pėdų šilnamis (green hou-
se), jaunas 300 įvairių vaisme-
džių sodas. Visi trobesiai ge-
ri ir vieta labai graži, prie-
upės. Teirautis:

J. N. Kisielius,
R. R. 1. Mt. Bridges, Ont.

SIUVEJAI

St. Morkūnas ir Ip. Kazlauskas
siuva ir taiso iš savų ir klientų
medžiagų vyr. ir mot. rūbus.
1109 Brown Blvd. Verdun.

NAUJAS ANGLŲ KALBOS METODAS.

Prityręs mokytojas. Privacios
pamokos prieinamos
sąlygomis.
TEL. TA 3382.

JOE HAVER
Radio Tarnyba

Taisomi visų rūšių aparatai.

TELEFONAS RANDOLPH 4708.

63 ST. CLAIR AVE. EAST. TORONTO.

KRIMINALINĖ AR CIVILINĖ BYLA?

MES SUTEIKAME JUMS

TEISINĖ-KALBINĖ PAGALBA

Surandame geresnį darbą. Tarpininkaujame namus
perkant ir parduodant. Parūpiname paskolą ir ap-
draudą. Atstovaujame įstaigose ir įmonėse. Sudarome
dokumentus bei patvirtintus vertimus. Giname lietuvių
interesus Kanadoje ir kituose kraštuose. Jums patar-
navimus atlieka teisininkai ir kalbininkai, studijavę Š.
Amerikos bei Europos universitetuose.

JONAS JUŠKAITIS

108 St. George St., Toronto, Ont., Canada, Tel. KI 1494
Skyrius: 750 Dundas St. W., Toronto; Tel. WA 0006

K. L. B. Mamiltono Apylinkė postoginio sezono užbaigimui š. m. gegužės mėn. 6 d.
(šeštadienį), 6 val. vakaro rengia

PASILINKSMINIMA—ŠOKIUS

Maloniai kviečiame visus tautiečius atsilankyti.

Grieš puikus orkestras.

Galima bus atsigaivinti kietais ir minkštais gėrimais.

Pasilinksminimas įvyks žinomoj rumunų salėj 20 Murray St

Valdyba.

PHARMACIE MONTREAL

Turite giminį ar draugą,

kencianciu nuo ligu

jusu gimtojo saly?

PALENGVINKITE JŲ KANCIAS PASIŪSDAMI JIEMS VAISTŲ IR MEDICINIS-

KŲ REIKMENŲ.

ATSILANKYKITE PAS MUS ASMENISKAI ARBA RASYKITE MUMS SAVO
GIMTĄJĄ KALBĄ. KREIPKITES PAS MISS MARIA MICHAÏLOW, BAIGU-
SIĄ FARMACIJOS MOKSLĄ BEIRUTE, J.A. VALSTYBĖSE. JI YRA SPECIA-
LIAI PASKIRTA JUMS ASMENISKAI PATARNAUTI JŲSŲ GIMTĄJĄ KALBĄ.

MES TURIME PILNUS RINKINIUS AUKSTESNĖS KOKYBĖS EUROPIETISKŲ
GAMINIŲ, TAIP PAT STREPTOMYCINO, PENICILLINO IR ĮVAIRIŲ SERUMŲ

RECEPTAI MŪSŲ SPECIALYBĖ

MONTREAL PHARMACIE

916 ST. CATHERINE EAST, MONTREAL, P. Q.

Savininkas — vaistininkas C. E. DUQUETTE.

DIDŽIAUSIA PASAULYJE VAISTŲ KRAUTUVĖ

HA. 7251 DIENĄ IR NAKTĮ HA. 7251

Jei Jums reikalingas elektrinis darbas šaukite

VIRBALL ELECTRIC REG'D

TEL. DO. 3655

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas garantuotas — Greitas patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis

Savininkas: STASYS VIRBALAS, TEL. DO. 3655

816 JEAN TALON, W, MONTREAL

Mesine ir maisto produktai

SAVININKAS JUOZAS PAPLAUSKAS

1918 FRONTENAC, MONTREAL

TEL. FA 0209

PARDUODAMA

Užkandinė (light lunch), sodos baras, laikraščiai,
knygos, žurnalai, rašomoji medžiaga, gerimai, ham-
burgeriai, hot dogs ir t. t.

Ilgametė nuomos sutartis. Pigu!

7661A Central St.,

Ville Lasalle.

Siuntinys Nr. 1—\$6.90
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. saliami dešros
2 sv. (be 2 ozs.) ken. bek.
1 dėž. margarin. (400 g)

Siuntinys Nr. 6
A. 10 sv. cukraus—\$2.10
B. 20 sv. cukraus—\$3.20

Siuntinys Nr. 7
A. 10 sv. kv. miltų \$2.60
B. 20 sv. kv. miltų \$ 3.20

Siuntinys Nr. 10—\$6.40
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarin
2 sv. degintos kavos
1 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 14—\$5.80
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. cukraus
1 sv. marmelado
1 sv. kiaulienos mėsos
2 gab. tualet. muilo

Siuntinys Nr. 19—\$9.95
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarin
2 sv. marmelado
4 sv. degintos kavos
4½ sv. cukraus
2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 25
E. 10 sv. grynų kiaulinių
taukų \$ 4.25

Siuntinys Nr. 30
A. 5 sv. deg. kavos \$ 5.50
B. 5 sv. degintos ka-
vos 5 skard. vėž. \$ 5.80

SOTUS ALKANAM PADĖK

A/D OVERSEAS, INC., 2244 W. 23rd PLACE, CHICAGO 8, ILL., USA.

Aid Overseas, Inc. siūnia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus
Europos kraštus, išskyrus SSRS. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo.
Prašykite pilno siuntinių sąrašo. Pristatymas trunka apie 18 dienų.

Aid Overseas, Inc., maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėluose,
o užsakymai iš Chicagos siunčiami AIR MAIL.

UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUS DUODAMA NUOLAIDA.

C. 15 sv. grynų kiaulinių
taukų \$ 5.40
D. 37 sv. grynų kiaulinių
taukų \$ 8.85

Siuntinys Nr. 42—\$6.95
2 sv. (be 2 ozs.) sviesto
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
2 sv. 3 ozs. kiaulinių taukų
1 sv. 2 ozs. šokolado
1 sv. 2 ozs. cukraus
1 sv. 2 ozs. degintos kavos

Siuntinys Nr. 63—\$9.95
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
2 sv. 3 ozs. piln. rieš. sūrio
2 sv. 3 ozs. cukraus
2 sv. 3 ozs. ryžių
2 sv. (be 3 ozs.) k. taukų
2 sv. (be 2 ozs.) margarin.
1 sv. kakavos
1 dėž. (400 gr.) grietinės

1 sv. pieno miltelių
2 sv. degintos kavos
4 ozs. arbatos
½ sv. šokolado

Siuntinys Nr. 74—\$4.70

1 sv. 2 ozs. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. nedeg. kavos
1 sv. 2 ozs. avižinių dribs.
1 sv. 2 ozs. cukraus
1 sv. 2 ozs. pilno rieš. sūr.
½ sv. šokolado
1 dėž. (400 g) margarin
1 sv. pieno miltelių

Siuntinys Nr. 77—\$6.90
2 sv. (be 2 ozs.) sviesto
2 sv. (be 2 ozs.) k. taukų
1 sv. kakavos
1 sv. šokolado

1 sv. ryžių
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
Siuntinys Nr. 90—\$5.00
1 sv. 2 ozs. kiaulinių taukų
1 sv. 2 ozs. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. dešros
1 sv. 2 ozs. sūrio
1 sv. 2 ozs. degintos kavos
1 sv. ryžių

Siuntinys Nr. 93—\$6.95
5 sv. degintos kavos
5 sv. kiaulinių taukų

Siuntinys Nr. 94
A. 5½ sv. šokolado \$4.50
B. 8 sv. bičių med. \$4.80
C. 5 sv. kakavos .. \$3.40
D. 10 sv. džiov. slyv. \$3.60
I. 5½ sv. margar. \$3.50

Montreal

MONTREALIO APYLINKĖSLAIKINOJO ORGANIZACIJOS KOMITETO

organizacinis susirinkimas yra šaukiamas šį sekmadienį, balandžio 30 dieną, 3 valandą po pietų „Nepriklausomos Lietuvos“ redakcijoje, 3A — 4 Ave, Ville Lasalle. Organizacijos prašomos siųsti po vieną atstovą. — Atskiri kvietimai niekam nesiunčiami.

I. ŽALYS MONTREALIO ČEMPIONAS

Ignas Žalys iškovojo pirmą vietą Montrealio šachmatų pirmenybėse, tuo įgaudamas mies to čempiono vardą ir pereina į kitą etapą. Kitam nr. bus paskelbti visų dalyvių rezultatai.

LIETUVIŲ - UKRAINIEČIŲ SUSITIKIMAS.

Ateinantį pirmadienį, balandžio 30 d., 8 v. v. ukrainiečių klube (kampas St. Laurinet — Prince Arthur) įvyks šachmatų rungtynės tarp ukrainiečių ir lietuvių komandų. Už lietuvių rinktinę žaidžia: Ig. Žalys, P. Baikovičius, M. Capkau — Čapkauskas, I. Kazlauskas, B. Lukša, A. Matusevičius, Ukrainiečių sudėtis dar nežinoma.

Lietuviškoji visuomenė kviečiama atsilankyti.

JURŲ SKAUTAI ATKURIA VEIKLĄ.

Montrealio jaunimas, kuris domisi skautyste, vandens sportu ir jūra, kviečiamas papildyti Montrealio jūrų skautų eilę. Tuo tikslu prašoma ne vėliau gegužės 7 dienos registruotis raštu pas jūrų skautų vyty A. Navikėną, 5515 — 13 Ave, Rosemount.

JAUNIMO DĖMESIUI

Balandžio 28 d. penktadienį, 18 val. 15 min. Montrealio akademis sambūris rengia literatūrinį — kultūrinį pobūdį. Programoje: Fil. d-ro poeto H. Nagio paskaita tema „Mūsų dabarties literatūros kryžiaus keliai“ ir poetas Nagys paskaitys keletą savo ir jaunųjų poetų kūrinių. Po programos šokiai, grojant br. Lapinų muzikai. Kviečiamas dalyvauti visas jaunimas ir kultūringai ir linksmam paršėti vakarą. Po būvis įvyks 3703 De Bullion St., prie Pine Ave. Akademis sambūrio valdyba.

PR. GVILDYS VADOVAUJA ONTARIO TEAMUI MONTREALY.

Balandžio 11 d. užsibaigusios Ontario provincijos stalo teniso pirmenybės, kur dalyvaavo įvairių pietų Kanados vietovių geriausias žaidėjai, atnešė Toronto lietuvių S. K. „Vytis“ eilę gražių laimėjimų. Po gero pasirodymo miesto pirmenybėse ir užbaigimo turnyre, provincijos varžybose gavo teisę dalyvauti visi klubo pirmosios komandos nariai.

Vyrų vienetė, abu lietuviai R. Paškauskas ir Pr. Gvildys sėkmingai kopė į viršų iki kvartfinalio, kur nepalankių burtų dėka abu turėjo susitikti. Turėdamas geresnę formą, laimėjo Pr. Gvildys 21 : 18, 21 : 13. Pusfinalyje „Vytis“ atstovas dar nugalėjo E. Porter 21 : 19, 21 : 17, 21 : 13 ir baigmės atsistoję prieš pereitų metų Ontario meistrį Lou Beedle. Išvystydamas gerą gynybą, pergalę užtikrintai nuskynė Pr. Gvildys rezultatu 21 : 12, 21 : 18, 21 : 21 ir 21 : 13. Tuo būdu lietuvis sportininkas pirmą kartą iškovojo didžiausios Kanados provincijos stalo teniso meisterio titulą.

Vyrų grupėje „B“ gerai einąs J. Ranonis pusfinalij ne-

žymiai 12 : 21, 21 : 19, 19 : 21 ir 19 : 21 rezultatu turėjo pasisuoti R. Folkard, kuris vėliau toje grupėje užėmė pirmą vietą.

Vyrų dvejetainio meisterio titulas atiteko irgi lietuvių porai: Pr. Gvildys — R. Paškauskas baigmės nugalėjo Day — Haber 19 : 21, 21 : 12, 21 : 17, 21 : 15. Trečia pergalė krito mišriame dvejetė, kur Pr. Gvildys su torontietė Burgess iš 8 dalyvavusių porų prasitūmė į priekį.

Pagal „Toronto Daily Star“ pranešimą, trigubas nugalėtojas Pr. Gvildys vadovaus Ontarijo tenistų „teamui“ balandžio 27, 28 ir 29 d. d. Montrealyje įvykstančiose Kanados pirmenybėse. Žaidimai bus pravedami Palestre Nationale Gymnasium, 840 cherrier St.

19 metų amžiaus „Vytis“ atstovui Pr. Gvildžiui, kuris savo darbštumu ir pasiryžimu gražiai atstovavo lietuvišką vardą, linkėtina geriausia sekmė visos Kanados pirmenybėse.

— alpuk —

JORININKŲ ŽINIAI!

Atidarius plaukiojimo sezoną, jūrininkų pareikalavimas yra gana didelis. Beveik kasdien iš kiekvienos S. I. U. uni jos halės išsiunčiamas nemažas skaičius vyrų į laivus. Montrealio belaukiančių darbo dar yra apie 120, o Halifax'e — vos keli. Kitose vietose ne dirbančių jūrininkų skaičius sparčiai mažėja.

Naujų vyrų priėmimas į S. I. U. bus pradėtas, kai visi senesnieji S. I. U. nariai bus ap rūpinę darbu. Manoma, kad iki gegužės 15 d. nebeliks nė vieno jūreivio be laivo. Todėl patartina, kiek anksčiau kreiptis asmeniškai į artimiausias unijos hales ir pristatyti: asmens dokumentus, naujai atvykusiems — darbo sutarties baigimo pažymėjimą ir tris fotografijas.

SOCDEM. DĖMESIUI.

Lietuviai soc. dem., jaunimas ir simpatikai, gyvenę Montrealio mieste ir apygarde, kviečiami atvykti svarbaus pasitarimo balandžio 30 d., 2 val. 30 min. po pietų, punktualiai, priv. CCF atstovo Mr. William Dodge bute, 35 Alepin Ave, Ville La Salle.

MOKYKLINIO AMŽIAUS BERNIUKAI,

nuo 7 — 12 m., norintieji būti jaunesniais skautais — vilkiukais, registruojasi šį sekmadienį po 11 val. pamaldų parapijos svetainėje pas sklt. J. Kibirkštį. Gali užregistruoti ir tėvai. Negalintieji tuo laiku atvykti, užsiregistruoja paštu šiuo adresu: J. Kibirkštis, 2567 Montgomery St., Montreal, pranešdami vardą, pavardę, amžių ir adresą. Vadovas.

LAS SUSIRINKIMAS.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Montrealio skyrius š. m. balandžio mėn. 30 d. 2,30 val. šaukia visuotinį susirinkimą.

Susirinkime dalyvaus svečiai iš Toronto: Kanados Vietininkas Steponas Jakubickas ir inž. P. Preikšaitis.

Susirinkime narių dalyvavimas būtinas (atskirų pakvietimų nebūs siuntinėjama), o prijauciantieji ir suinteresuoti irgi gali dalyvauti.

Susirinkimas įvyks 325 Demontigny. East. mokyklos salėje. Vaziuoti St. Catherine iki St. Denis ir einant St. Denis aukštyn, pirmoji kertanti gatvė bus Demontigny.

LAS Montrealis Sk. Valdyba.

Ispudingai pagerbti visuomenės Toronto veikejai

Šiuo metu buvo Jono ir Marijos Leknickų 30 metų ir Antano ir Onos Matulių 25 metų vedybų sukaktuvės. Ši proga, pp. Kuprevičiams ir pp. Salalams parčiškus ypatingą ir ganizacinę iniciatyvą, buvo p naudota pagerbti šias dvi su kaktuvininkų poras, kaip uolius ir nenuilstamus Kanados lietuvių visuomenės veikėjus, spaudos rėmėjus ir bendruomenės organizatorius. Ir tas pagerbimas buvo labai nuosirdus ir ispudingas.

Pagerbime dalyvavo apie 200 asmenų, užpildžiusių visas DLK Vytauto klubo patalpas. Čia buvo ir bičiulių, draugų, giminių ir bendradarbių visuo meninėje dirvoje, ir dėkingų šioms šeimoms tremtinių, kurių atvykimu jos yra rūpinusios, ir šiaip panorėjusių prisidėti prie žymių tautiečių, patriūtų pagerbimo.

Lietuvišku vestuviniu papročiu, iškilmingai su duona ir druska ir su muzika sutiktas poras susirinkusieji nulydėjo į gražiai sutvarkytą ir išpuoštą pobūvių salę, kur „jaunavedžiams“ vietos buvo pažymėtos specialiomis emblemomis.

Programą vedė O. Kiškis.

Trumpai apibūdinęs abi poras, jis iššaukė kalbėti „NL“ red. J. Kardelį, kuris abi visuomenės veikėjų šeimas kiek plačiau apibūdino, ypač pabrėždamas jų nuopelnus spaudai. „NL“ p. Leknickas atsivėdė iš Toronto ir ją visą laiką atsidėjęs globoja, o p. Matulis jai davė pradžią patalpas ir taip pat visą laiką rūpinasi. Abiejų vyrų žmonos petys petin taikina vyrams, ir taip pat abi šeimos dirba didelę patriotinį visuomeninį darbą. Be jų nėra nė vieno kultūrinio visuomeninio parengimo. Dirbdami savo asmeninį darbą, jie taip pat yra pasiekę savo tikslų, nes turi nejudomas nuosavybes, turi savo biiznius. Abi poros yra su kūrūsios šeimos. Bet visuome

Vaisės, prasidėjusios apie 15 val., įvairinamos šokiais ir dainomis, užsities net ligi pusės dvidešimt ketvirtos valandos. Šeimnininkės, ypač pp. Salalų ir p. Kuprevičių visos šeimos, p. Vilimienė, p. Barauskienė, Jasutienė, Spaičienė, p. Jaseckaitė, nuosirdžiai dirbo ir tikrai gražiai visais rūpinosi.

Baigiant iškilmes, abi poros dėkojo iniciatoriams, rengėjams, šeimnininkėms, ir visiems pagerbime dalyvavusiems ir jiems suteikusiems dar daugiau energijos veikti ir gyventi.

Abi poros gavo vretingų, šioms sukaktuvėms tinkamų, dovanų.

P. MARYTEI ZARAMBAITEI ir p. PRANUI PRANAČIUI, sukūrusiems lietuvišką šeimoms židinį, linkime sėkmingo gyvenimo.

KLB Londono Ap. Valdyba.

PP. IVAŠKEVIČIŲ KONCERTAS

Plačiai žinomos Montrealio dainininkės Irena ir Ramutė Ivaškevičiūtės, pasitalkinusios kelis artistus, balandžio 22 d. Pine Ave Auditorijoje suruošė didelį koncertą, kuris sutraukė pilną auditoriją publikos.

I. ir R. Ivaškevičiūtės, pagal savo balsinius resursus, dainuoja tikrai duetus, kuriems jos pačios pritaiko ir so lines dainas, atitinkamai jas aranžuodamos. Koncerte jos išpildė visą eilę dainų — lietuvių, anglų ir prancūzų kalbomis. Abi dainininkės turėjo didelį pasisekimą ir kelis kartus buvo iššauktos bisuoti.

P. Piešinos vedamas dvigubas kvartetas nemažai pasisekimu padainavo jau girdėtų dainų.

Dramos aktoriai p. Akstinas ir p. Dikinis gražiai deklamavo lietuvių poetų kūrinius.

P. Smilgevičius, kuris akomponavo solistėms, pats skambino solo. Jis yra stiprus pianistas. Didelį įsijautimą jis skambino Čiurlionio preliudus.

Montrealio Šv. Kazimiero lietuvių parapijos svetainėje, š. m. gegužės 6 d. įvyks didelis LIETUVIŠKŲ DAINŲ, OPERŲ, ARIJŲ IR FORTĖPIONO MUZIKOS

KONCERTAS

Jo programą išpildys plačiai žinoma Lietuvos Valstybinės Operos solistė JUZE AUGAITYTĖ

ir Kauno ir Paryžiaus konservatorijų absolventas pianistas KAZYS SMILGEVIČIUS.

Po koncerto bus ŠOKIAI griežiant gerai kapelai, kartu veiks bufetas su vynu, alumi ir kitais lengvais gėrimais. Jaukiai išpuoštoje svetainėje bus parūpinti svečių patogumui atskiri stalai.

Įėjimas \$ 1.00.

Pradžia punktualiai 8 v. v.

Montrealio ateitininkų kuopa.

O. KASKAS KONCERTAS.

Gegužės 6 d. torontiečiai ir sk. v., vyr. sklt. L. Kalinaus Toronto apylinkių lietuvių ma kas ir sk. v., vyr. sklt. V. loniai kviečiami dalyvauti žymios solistės koncerte. Mums O. Kaskas žinoma ir kaip pavyzdinga lietuvaite ir kaip savo tikslą atsiekusi dainos meno viršūnė.

Kiekvieną kartą, kada lietuvis skaito, apie jos žymius koncertus, apie publikos šiltus įvertinimus, o tuo labiau, kad ji visur, užklausta muzikos kritikų ar reporterių pirmoje vietoje pasisako, kad ji yra lietuvaite, kad jos tikslui atsiekti prisidėjo ir Lietuva, kažkaip jausmingai lietuvių tai paliečia ir, staiga pajunti jos asmenybei pagarbą.

Kaip visur, taip ir Torontė, O. Kaskas turi nepaprastai didelį įvertinimą svetimtųjų tarpe, kurie jos koncertus lanko su pasigėrėjimu, todėl ir ši kartą vos tik dagirdus, kad ji atvyksta, bilietų pareikalavimas pasireiškė didelis. Bet, ši kartą O. Kaskas sutiko dainuoti tik lietuviams, o kadangi didesnių koncertui salių neįmanoma gauti, tad tenka pirmoje vietoje lietuvių aprūpinti bilietais, nes ją išgirsti, pasigėrėti jos dainavimu yra reta proga.

Jos koncertas įvyks Jarvis Collegiate Auditorijoje 495 Jarvis str. Vaziuoti Carlton tramvajum iki Jarvis str., ir ten paeiti po kairę vieną bloką iki auditorijos. Jos koncerte maloniai sutiko dalyvauti ir p. D. Maurukienė — Kubertavičiūtė, Lietuvos Valst. Teatro dramos artistė, kuri deklamuos motinai pagerbti eilėrašius ir jau plačiai žinomas A. Narbuto va davyjamas vyrų choras, kurs pasirodys su nauju repertuaru.

Visas šio koncerto tikslas pašvenčiamas mėlą ir brangią motulę pagerbti, o gautas šis pelnas skiriamas Tautos Fondui ir lietuvių seselių vienuolynui palaikyti, kurios pasišventusios globoja, rūpina si ir auklėja mažyčius benamus vaikučius prieglaudoje.

Bilietų koncertui galima įsigyti Grigaičių valgykloje — 750 Dundas str. W., Dr. J. Kaškelio valgykloje — 870 Dundas str. W. ir pas platintojas. Šį koncertą ruošia KLMB Toronto apylinkė, kuri maloniai ir kviečia gausiai dalyvauti šiame koncerte.

SV. JURGIS TORONTE

Pasaulio skautų patrono, Šv. Jurgio diena Torontė šiemet, buvo ypatingai atžymėta. Bendrame viso tunto minėjime

Taipogi visi, gavę akcijas, maloniai prašome gražinti pasirašytas šakneles, nes jos yra būtinos atskaitomybei.

Visais šiais reikalais prašom kreiptis į B-vės šerų sekretorių p. Leoną Gudą, 2412 Springland Ave., Ville Emard, Montreal 20, P. Q.

Bendrovės Valdyba.

Atšaukti vakarą jau nebuvo galima, nes visi atšaukimi būtų tilpę po vakaro. Tuo būdu suvylėme daug publikos ne iš mūsų kaltės. Socialdemokratų organizacija ir jos rengėjai labai atsiprašome už įvykusį ne malonumą ir prižadame, kad po dviejų nemalonių pamokų jo kiu garbės žodžiu nepasitiksime nes žmonės jų nepildo. Kiekvieną susitarimą darysi me raštu, kurio negalės laužyti. Tuo būdu manoma, kad mūsų, Jūsų apvylimas yra pas kutinis ir daugiau neįvyks. Dar kartą labai atsiprašome.

Toronto lietuvių socialdemokratų org. vakaro rengėjai.

METROPOLITAIN OPEROS ŽVAIGŽDĖS

ANNA KASKAS

KONCERTAS

įvyks gegužės mėn. 6 d., 7.30 val. vak. Jarvis Collegiate Auditorijoje 495 Jarvis str. (vaziuoti Carton tramvajum iki Jarvis St. ir nuo ten eiti vieną bloką kairėn, iki Auditorijos). Koncertas skiriamas

MOTINOS DIENAI

paminėti. A. Kaskas koncerte deklamuos artistė D. Maurukienė — Kubertavičiūtė ir padainuos A. Narbuto vyrų choras.

Visi lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti.

Bilietų kaina 2 dol., 1,50 cent, ir 1 dol. Jų galima gauti Grigaičių valgykloje, 750 Dundas St. W., Dr. J. Kaškelio valgykloje, 870 Dundas St. W. ir pas platintojas. Tą patį vakarą po koncerto vengrų restorane „Char-da“, 161 King St., įvyks A. Kaskas pagerbimui pobūvis, kurin užsiregistruoti galima pas p. Grigaitienę, 750 Dundas St. W. arba pas p. E. Mankus, 213 Sunny-side Ave., tel. KE 3309. Į pobūvį bilietai po 1 dolerį.

K. L. M. B. Toronto Apylinkė.

Balandžio 30 d. 4 val. po pietų DLK VYTAUTO KLUBO SVETAINĖJE klubas ruošia

DIDELI PARENGIMA

Programoje: 1. Komedija „Jonas Nusižudė“, statoma p. Barausko vadovaujamos lošėjų grupės; 2. Duetai; 3. Tautiniai šokiai. 4. Klubo choras, vadovaujamas p. Piešinos.

Montrealiečiai kviečiami šauniai praleisti sekmadienio popietį.

Klubas Valdyba.